

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA EVROPSKÉ INTEGRACE

Realizace česko-polské přeshraniční spolupráce v Euroregionu Těšínské Slezsko

Realization of the Czech-Polish Cross-border Cooperation in the Euroregion Těšínské
Slezsko

Student: Monika Mrózková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Lukáš Melecký

Ostrava 2008

Místopřísežné prohlášení

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně. Všechny použité zdroje uvádím v příloze.

Děkuji vedoucímu práce Ing. Lukášovi Meleckému za odbornou pomoc a věnovaný čas při tvorbě bakalářské práce. Děkuji rovněž Ing. Václavu Laštůvkovi a Ing. Šárce Sabelové za poskytnutí odborných podkladů a informací.

Ostrava, 24. dubna 2008

.....
Monika Mrózková

Obsah

ÚVOD	3
1 ÚLOHA EUROREGIONŮ A PROGRAMY PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE V EU.....	4
1.1 Úloha a význam přeshraniční spolupráce	4
1.2 Vymezení euroregionů	5
1.3 Právní základ euroregionů	7
1.3.1 Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány	7
1.3.2 Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů.....	8
1.4 Euroregiony v Evropské unii.....	8
1.5 Euroregiony v České Republice	9
1.5.1 Euroregion Nisa.....	12
1.5.2 Euroregion Labe	12
1.5.3 Euroregion Krušnohoří	13
1.5.4 Euroregion Egrensis	13
1.5.5 Euroregion Šumava	14
1.5.6 Euroregion Glacensis.....	14
1.5.7 Euroregion Praděd	15
1.5.8 Euroregion Těšínské Slezsko.....	15
1.5.9 Euroregion Silesia	16
1.5.10 Euroregion Pomoraví.....	16
1.5.11 Euroregion Beskydy	17
1.5.12 Euroregion Bílé Karpaty.....	17
1.5.13 Euroregion Silva Nortica.....	18
1.6 Programy podpory přeshraniční spolupráce v ČR	18
1.6.1 Program Phare CBC	19
1.6.2 Iniciativa Společenství Interreg III	20
1.6.3 Operační programy přeshraniční spolupráce.....	21
2 EUROREGION TĚŠÍNSKÉ SLEZSKO A JEHO PŮSOBNOST V RÁMCI PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE	23
2.1 Obecná charakteristika euroregionu	23
2.1.1 Vznik a historický vývoj euroregionu	24
2.2 Právní status a organizační struktura euroregionu	26

2.2.1	Právní status euroregionu	26
2.2.2	Organizační struktura	27
2.3	Cíle euroregionu	29
2.4	Podporované území euroregionu v rámci přeshraniční spolupráce.....	30
2.5	Zapojení euroregionu do programů podpory přeshraniční spolupráce	32
2.5.1	Realizované projekty Euroregionu Těšínské Slezsko před vstupem ČR do EU	32
	Phare Credo – Phare CBC	32
2.5.2	CIP Interreg IIIA ČR – Polsko	33
2.5.3	Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 2007 – 2013	36
	Fond mikroprojektů	38
3	REALIZACE VYBRANÉHO PROGRAMU PŘESHRANIČNÍ SPOLUPRÁCE NA PŘÍKLADU KONKRÉTNÍHO PROJEKTU	40
3.1	Projektový záměr: „Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní“	40
3.1.1	Výchozí stav a zdůvodnění realizace projektu	41
3.1.2	Cíle projektu	42
3.1.3	Předkladatel projektu „Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní“	42
	Slezská církev evangelická augsburského vyznání.....	42
	Křesťanské společenství – Społeczność Chrześcijańska	43
3.2	Popis aktivit projektu „Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní“	45
3.2.1	Příprava projektu	45
3.2.2	Realizace projektu	46
3.2.3	Hlavní aktivity	47
3.2.4	Harmonogram tábora.....	47
3.3	Hodnocení projektu.....	48
	ZÁVĚR	51
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	53
	SEZNAM ZKRATEK	57
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	58
	SEZNAM PŘÍLOH	59

Úvod

Evropa se vyznačuje územím, na němž se nachází 45 samostatných států. Každý stát má své hranice, které ho oddělují od okolních států a zajišťují tak svrchovanost území. Vládcové všech zemí se v historii, při utváření hranic svých států, snažili vybojovat pro sebe co největší území. Často se tak stávalo, že právě hraniční území byla zpustošena válkou, nebyly zde příznivé podmínky pro život a proto se obyvatelstvo stěhovalo z těchto míst do center států. Nerovnosti mezi územím na okraji a v centru státu se dále prohlubovaly až do doby, kdy se hraniční území stala strukturálně slabými oblastmi, které byly pouze „mrtvou“ součástí daného státu.

Tyto nerovnosti, které byly problémem nejednoho státu, byly klíčovým faktorem pro vznik přeshraniční spolupráce v Evropě. Touha obyvatelstva žijícího v hraničních oblastech po kvalitním a plnohodnotném životě jaký vedli lidé žijící ve větší vzdálenosti od hranic, byla hnacím motorem vyváženého rozvoje tohoto území. Cílem územní spolupráce tak bylo zmenšit stávající nerovnosti a podpořit spolupráci v rámci přeshraničních struktur. Přeshraniční spolupráce se neustále rozvíjela a tak bylo zapotřebí vytvořit pro ni právní a institucionální základ. To bylo prvním impulsem pro vznik a následný vývoj euroregionů v Evropské unii.

Cílem této bakalářské práce je přiblížit vznik a vývoj přeshraniční spolupráce v kontextu euroregionů a zmapování realizace programů podpory přeshraniční spolupráce v Euroregionu Těšínské Slezsko. Práce usiluje o identifikaci přínosu tohoto euroregionu pro danou česko-polskou příhraniční oblast. Snahou je představit jednotlivé programy podpory přeshraniční spolupráce v ČR tj. program předvstupní pomoci Phare CBC, program Iniciativy Společenství Interreg IIIA a Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - PR.

Bakalářská práce je strukturována do tří kapitol. V první kapitole jsou popsány historické souvislosti vzniku přeshraniční spolupráce a obecné vymezení euroregionů, jejich úloha a význam v Evropské unii a České republice. Dále jsou také v této kapitole vymezeny programy podpory přeshraniční spolupráce. V druhé kapitola je představen Euroregion Těšínské Slezsko. Třetí, praktická část bakalářské práce je zaměřena na realizaci konkrétního projektu v rámci Euroregionu Těšínské Slezsko.

1 Úloha euroregionů a programy přeshraniční spolupráce v EU

1.1 Úloha a význam přeshraniční spolupráce

Dnešní Evropa se vyznačuje společnou kulturou a dějinami. Nebylo tomu tak ale vždy. Hranice jednotlivých států často rozdělovaly evropská historická území, jejich regiony a národní skupiny. Hospodářství, kultura, doprava a obyvatelstvo se přemísťovalo z hraničních oblastí do center států a právě díky tomu, se hraniční území stala strukturálně slabými oblastmi, které často nebyly vůbec nebo jen nedostatečně zpřístupněny silnicí nebo železnicí. U jednotlivých skupin obyvatel to vedlo ke ztrátě identity i v místech, kde i přes státní hranice nadále existovaly společné kulturní, jazykové, krajinné a historické vazby a styky obyvatelstva. V oblastech nacházejících se v blízkosti hranic, ve kterých se soustřeďoval průmysl a větší počet obyvatelstva se často objevovaly politické neshody, v horších případech i války.

Nerovnosti v těchto příhraničních oblastech vedly obyvatelstvo k rozvoji přeshraniční spolupráce. Spolupráce se s postupem času rozvinula do takové míry, že bylo potřeba tuto spolupráci jakýmsi způsobem zajistit a dát ji právní základ. To bylo prvním impulsem pro vznik a následný vývoj euroregionů. V současné době se stále více prosazují pojmy jako jsou globalizace¹ a europeizace², které jsou hlavním motorem spolupráce v oblastech postižených svou „nevýhodnou“ polohou.

Cílem územní spolupráce je dosáhnout **vyváženého rozvoje území, zmenšit stávající nerovnosti a podpořit spolupráci v rámci daných přeshraničních struktur**, tedy euroregionů. Odstraněním hospodářských, kulturních, dopravních a právních hranic se tak mohou okrajové části jednotlivých států stát rovnocenným územím uvnitř Evropy.

¹ Globalizace je v encyklopedii Wikipedie definována jako termín používaný k popisu změn ve společnosti a ve světové ekonomice, které jsou důsledkem dramatického vzrůstu mezinárodního obchodu a sbližování kultur.

² Tento pojem se používá k vyjádření řady jevů a procesů probíhajících v dnešní Evropě.

1.2 Vymezení euroregionů

Pojem region pochází z latinského slova „regere“, a znamená nakreslení čáry nebo hranice. V antickém Římě byl tento pojem užíván spíše pro vymezení území než pro jeho řízení. Toto území nevytvářelo žádnou novou legislativní nebo vládní instituci³.

Euroregion, pojem který je spojován s fungováním přeshraniční struktury, je dnes užíván pro vymezení **územní jednotky, která v sobě sdružuje jednotlivé příhraniční oblasti** různých států Evropy, především však měst a obcí. Tato forma spolupráce nevytváří žádné nové instituce. To vyplývá i z definice euroregionů Jense Gabbeho⁴: „Euroregiony jsou hnací soukolí přeshraničních vztahů, kontaktů, předávání znalostí. Vyžadují uspořádání, organizaci a vysoce postavené spolupracovníky, aby mohli řešit mnohostranné úkoly. Nenahrazují však v žádném případě správní aparát státu.“

Euroregiony jsou založeny na zásadě dobrovolnosti, kdy společným cílem je překonávat nevýhody postavení měst a obcí na okrajích států, tedy mimo centrum dění a vytvořit z příhraničních oblastí prosperující a atraktivní místo pro život zdejších lidí. Nevýhody periferního postavení jsou spatřovány především v oblasti kulturní, sociální, hospodářské a infrastrukturní. Dále v oblasti cestovního ruchu a zlepšování podmínek životního prostředí. Hlavním motivem vzniklých sdružení je tedy snaha o odstraňování nerovností mezi pohraničními regiony a postupné vyrovnavání ekonomického rozvoje. Výhodou euroregionů je tedy v tomto pohledu fakt, že města a obce na obou stranách hranice mající většinou stejné historické pozadí mohou své problémy řešit společně.

³ <http://www.coe.int>, 2007

⁴ Jens Gabbe – „otec euroregionů“

Asociace evropských hraničních regionů (AEBR)⁵ identifikuje euroregion jako⁶:

- výlučně demokraticky organizované, hranici přesahující sdružení,
- asociaci místních a regionálních autorit na každé straně státní hranice, někdy s parlamentním shromážděním,
- platformu pro nejrozdílnější hranici přesahující procesy,
- komunikační místo,
- místo, na které se mohou obracet interní nebo externí partneři (občané, zástupci zájmových sdružení, úřady, vlády, EU),
- přeshraniční organizaci s trvalým sekretariátem a odborným a správním personálem a s vlastními finančními prostředky,
- dle soukromého práva, organizaci založenou na účelových národních svazech nebo nadacích na obou stranách hranice dle příslušného veřejného práva,
- dle veřejného práva, organizaci založenou na mezistátních smlouvách, které upravují členství ostatních institucí.

Snahou euroregionů je přiblížit možnost rozhodování o vlastních problémech na úrovni nejbližší těchto sdružení, ale také odbourat hranice v myšlenkách. Státní hranice byly vybudovány v historii mnohdy umělým rozdělením jinak celistvého území, kdy lidé často se společnými zájmy a problémy byli od sebe odděleni a přiřazeni ke dvěma různým státům. Proto je zde zaváděna myšlenka **dobrého sousedství** a za tímto účelem jsou často organizovány společné kulturní a sportovní akce, zakládány přeshraniční radiové stanice, společná gymnázia, nebo jsou také zřizovány přeshraniční autobusové linky.

⁵ Asociace evropských hraničních regionů (Association of European Border Regions) byla založena v září roku 1971, sídlí v německém Gronau. Cílem této asociace je v první řadě podpora a koordinace vzájemné spolupráce regionů v rámci Evropy. Snaží se zajistit lepší orientaci v nabídce podpor Společenství, pomoci při realizaci jednotlivých programů a projektů a poskytovat informace o přeshraniční problematice veřejnosti.

⁶<http://www.coe.int>, 2007

Nejdůležitějšími úkoly euroregionů jsou⁷:

- podpora a další rozvíjení spolupráce v oblasti lokálního a regionálního plánování,
- podpora projektů v oblasti životního prostředí, v hospodářské sféře, kultuře a sportu,
- vytváření prostoru pro setkávání lidí,
- spolupráce v sociální a humanitní oblasti,
- zvyšování životní úrovně obyvatel,
- rozvoj spolupráce při likvidaci požárů a přírodních katastrof,
- rozvoj cestovního ruchu a turistiky.

1.3 Právní základ euroregionů

Nejdůležitějšími dokumenty, které upravují právní základ euroregionů, jsou *Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány*⁸, přijatá Radou Evropy v roce 1980 v Madridu (též označovaná jako Madridská úmluva) a *Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů*, přijatá společně Radou Evropy a Evropskou unií v roce 1995.

1.3.1 Evropská rámcová úmluva o přeshraniční spolupráci mezi územními orgány

V rámci této úmluvy je přeshraniční spolupráce charakterizována jako: „Jakékoliv společně odsouhlasené akce, jejichž cílem je propagovat a podporovat dobré sousedské vztahy mezi územními společenstvími nebo úřady v pravomoci dvou nebo více smluvních stran, jakož i uzavírání jakýchkoliv dohod a smluv, které budou nezbytné pro dosažení uvedených cílů.“⁹ Úmluva obsahuje šest základních ustanovení, která napomáhají k odstraňování politických, administrativních, právních a dalších bariér, jenž komplikují přímou vzájemnou spolupráci regionálních orgánů, které přísluší odlišným stranám hranic s tím, že neohrožuje vnitřní integritu veřejné správy v rámci národních států.

⁷ (VAŠKO, 2000, s. 73)

⁸ Česká republika tuto úmluvu podepsala v roce 1998 a vstoupila v platnost v březnu 2000.

⁹ (DOČKAL, 2005, s. 21)

1.3.2 Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů

Dle *Evropské charty hraničních a přeshraničních regionů* pomáhá přeshraniční spolupráce zmírňovat nevýhody hranic, překonávat okrajovou polohu hraničních oblastí a zlepšovat životní podmínky obyvatel. Evropská charta vymezuje cíle a opatření přeshraniční spolupráce v Evropě. Mezi cíle Evropské charty hraničních a přeshraničních regionů patří¹⁰:

- nová kvalita hranic,
- odstranění hospodářských a sociálně-kulturních problémů,
- utvořit z regionů motory přeshraniční spolupráce,
- vyhlazení švů evropského územního rozvoje - jde o vypracování rovnocenných životních podmínek v příhraničních regionech,
- odstranění hospodářských a infrastrukturálních překážek a nerovnováhy.

1.4 Euroregiony v Evropské unii

První myšlenka o spolupráci se sousedy přes hranici se zrodila v lidech, žijících v příhraničních oblastech, na začátku 20. století, kteří byli dotčeni důsledky světové války, jako byla hlavně nestabilní situace ve vytýčování státních hranic. Obyvatelé takto dotčených oblastí toužili po zajištění trvalého míru, zlepšení životní úrovně a vyrovnání se vnitrozemským oblastem.

V 50. letech 20. století dochází ke **vzniku přeshraniční spolupráce** a po II. světové válce byla spolupráce v tomto duchu navazována především na francouzsko-německých a nizozemsko-německých hranicích. Byly zakládány tzv. „průkopnické skupiny“, tj. sdružení obcí a regionálních sdružení, jejichž cílem bylo zlepšit přeshraniční spolupráci a společně oslabovat záporných efektů hranic. Od 60. let 20. století tyto se tyto skupiny zaměřily na vytváření politiky, která měla zlepšovat sociálně-kulturní hospodářské situace. V roce 1958 vznikl na německo-nizozemských hranicích vůbec **první formální přeshraniční region** pod názvem *Euroregio*. Příhraniční regiony prováděly tuto politiku až do konce 80. let minulého století pomocí *Sdružení evropských hraničních regionů* ve spojení s *Radou Evropy*, *Evropskou komisí* a s národními vládami. Síť příhraničních regionů v Evropě se

¹⁰ <http://isap.vlada.cz>, 2008

stala významnou silou v rozvoji přeshraniční spolupráce na všech evropských hranicích, stala se „motorem“ přeshraniční spolupráce.

Od konce 80. let 20. století proběhly v Evropě politické a hospodářské procesy, související s odstraňováním vnitřních hranic uvnitř EU a demokratizace ve státech Střední a Východní Evropy, které ve svém důsledku zvýšily propustnost hranic. Od této doby byla integrace Evropy založena na plánech a strategiích přeshraničního rozvoje a na příslušných operačních programech v rámci nových Programů Iniciativy Společenství Interreg. Právě v této době tak vzniklo velké množství nových euroregionů, aby regionální a místní orgány mohly reagovat na příznivé podmínky pro poskytování podpor.¹¹

V současné době funguje v Evropské unii více než sto euroregionů. Euroregiony v EU lze rozdělit, podle jejich umístění, do tří skupin¹²:

1. euroregiony na vnitřních hranicích EU s rozvinutější ekonomikou,
2. euroregiony na vnitřních i vnějších hranicích EU se specifickými ekonomickými a administrativními problémy,
3. euroregiony na vnějších hranicích EU.

Činnost euroregionu v rámci EU byla v minulosti podporována především z programu Phare CBC a Programu Iniciativy Společenství (CIP) INTERREG IIIA. V programovacím období 2007 – 2013 spadá činnosti euroregionů pod samostatný cíl *Evropská územní spolupráce* a je podporována z Operačních programů Přeshraniční spolupráce (OPPS).

1.5 Euroregiony v České Republice

Ke vzniku euroregionů na území České republiky vedla krizová, poválečná situace v hraničních regionech republiky. Kvalita života obyvatel vnitrozemí se rychle zvyšovala a na obyvatele periferních, příhraničních oblastí se v podstatě zapomínalo. To vedlo obce na hranicích státu k mobilizování svých sil a hledání nových možností spolupráce za hranicemi svého státu. Na počátku 90. let 20. století tak po vzoru západní Evropy začala vznikat regionální sdružení na obou stranách hranice.

¹¹ (WILAM, 2004, s. 12 – 14)

¹² <http://www.coe.int/>, 2007

V současné době existuje v České republice třináct euroregionů¹³. Jejich rozložení je znázorněno na obrázku 1.1.

Obrázek 1.1: Mapa euroregionů v ČR

Zdroj: <http://www.eunie.euweb.cz/euroregionymapa.htm>, 2007

Za hlavní význam euroregionů na území České republiky, ale i v ostatních členských státech, je obecně považována možnost **využívat programů evropské přeshraniční spolupráce**. Nejde však jen o zpřístupnění dotací, význam je daleko hlubší. „Je třeba z euroregionů vytvořit hlásnou troubu území, ve kterém existuje. Snahou také je, aby se o přeshraničních problémech nerozhodovalo „tam nahoře v Bruselu“, ale v místě, kterého se týkají“¹⁴. Každý euroregion tak má sídlo na svém území.

¹³ Nisa, Elbe/Labe, Krušnohoří, Egrensis, Šumava, Glacensis, Praděd, Těšínské Slezsko, Silesia, Beskydy/Beskydy, Pomoraví, Euroregion Silva Nortica, Bílé Karpaty

¹⁴ (DOČKAL, 2005, s. 41)

V tabulce 1.1 jsou uvedeny bližší informace o vzniku a rozloze jednotlivých euroregionů. Sousední Polsko se může pochlubit také třinácti euroregiony¹⁵, na Slovensku je sedm euroregionů¹⁶, Německo má při svých hranicích vytvořeno jednadvacet euroregionů a v Rakousku jich najdeme devět¹⁷.

Tabulka 1.1: Euroregiony v ČR

Euroregion	Vznik	Sídlo v ČR
Nisa	1991	Liberec
Labe	1992	Ústí nad Labem
Krušnohoří	1992	Most
Egrensis	1993	Cheb
Šumava	1993	Klatovy
Glacensis	1996	Rychnov nad Kněžnou
Praděd	1997	Bruntál
Těšínské Slezsko	1998	Český Těšín
Silesia	1998	Opava
Pomoraví	1999	Brno
Beskydy	2000	Frýdek-Místek
Bílé Karpaty	2000	Zlín
Silva Nortica	2002	Jindřichův Hradec

Zdroj: <http://www.euroskop.cz/47503/clanek/euroregiony>; vlastní úprava

Institucionální struktura českých euroregionů je zabezpečena především valnou hromadou, představenstvem, radou, kontrolní komisí, předsedou a místopředsedy, pracovními skupinami, prezídiem, odbornými komisemi, sekretariátem. Dalšími specifickými orgány jsou sněm, jednatelství, stálé komise, revizní komise, smírčí komise, správní a dozorčí rada, prezident, viceprezident, revizoři účtů, tajemník. V následujícím textu je provedena stručná charakteristika jednotlivých euroregionů ČR.

¹⁵ Pomerania, Bałtyk, Niemen, Bug, Karpacki, Tatry, Śląsk Cieszyński, Silesia, Pradziad, Glacensis, Nysa, Sprewa-Nisa-Bóbr a Pro Europa Viadrina

¹⁶ Tatry, Miskolc-Košice, Karpátski, Biele Karpaty, Západne Slovensko/Weinviertel/Jižní Morava, Váh-Dunaj-Ipeľ a Beskydy

¹⁷ Inn-Salzach, Weinviertel/Západne Slovensko/Jižní Morava, Silva Nortica, Mühlviertel/Bayerischer Wald, Euroregion Burgenland/West/Nyugat-Pannónia, Zugspitze-Wetterstein-Karwendel, Salzburg-Berchtesgadener Land-Traunstein, Via Salina a Euregio Bodensee

1.5.1 Euroregion Nisa

Euroregion Neisse – Nisa – Nysa patří mezi první formy přeshraniční spolupráce ve střední a východní Evropě. Původní myšlenka založení tohoto regionu se objevila v roce 1990, samotný region však vznikl o rok později, v roce 1991. Na konferenci v Zittau, se zástupci tří států, Česka, Polska a Sasko, dohodli na vytvoření Memoranda, které mělo určovat směr vývoje této oblasti a spolupráce v rámci euroregionu. Konference se konala ve dnech 23. – 25. 5. 1991 a je známá jako „Konference Trojmezí“. V červnu toho samého roku byla vytvořena pracovní skupina, která navrhla model struktury euroregionu a tak mohl dne 21. prosince 1991 vzniknout euroregion Neisse – Nisa – Nysa¹⁸.

Euroregion je dobrovolným zájmovým sdružením, rozkládajícím se v pohraničních oblastech Severních Čech, Horní Lužice a Dolního Slezska. Sídlem tohoto euroregionu na našem území je Liberec. Rozloha euroregionu je 13 033 km² a na českém území je vymezen bývalými okresy Liberec, Jablonec nad Nisou, Česká Lípa, Semily, část okresu Děčín (Šluknovský výběžek).

Prioritou euroregionu je zlepšení životního standardu obyvatel euroregionu, rozvoj hospodářského potenciálu euroregionu, zlepšení přirozených a kulturně – politických podmínek života a v neposlední řadě také spolupráce v otázkách územního plánování.

1.5.2 Euroregion Labe

Euroregion Elbe/Labe se nachází na území České republiky a Německa a je tvořen dvěma spolky - Komunálním společenstvím Euroregionu Horní Polabí / Východní Krušnohoří a Euroregionem Labe¹⁹. Euroregion vznikl z iniciativy komunálních sdružení působících v oblasti dne

24. června 1992 v Ústí nad Labem. Sídlem euroregionu na české straně je Ústí nad Labem. Rozloha je 5 547 km² a na českém území tvoří euroregion bývalé okresy Ústí nad Labem, část Teplic, Litoměřice, Děčín (bez Šluknovského výběžku).

Mezi cíle euroregionu, které byly vymezeny na zakladatelské konferenci, patří podpora spolupráce a rozvoje v oblasti regionálního plánování, životního prostředí, dopravy,

¹⁸ <http://www.neisse-nisa-nysa.org>, 2007

¹⁹ tamtéž

zdravotnictví, školství, kultury, podpora hospodářství a cestovního ruchu, ochrana před živelnými pohromami a záchranářství.

1.5.3 Euroregion Krušnohoří

Euroregion Krušnohoří, rozkládající se na území severočeském a východoněmeckém, byl založen v roce 1992 a sídlem na české straně je město Most. České území, spadající do tohoto euroregionu, je vymezeno bývalými okresy Chomutov, Most, Louny a Teplice. Euroregion Krušnohoří se rozprostírá na ploše 5 202 km².

Do hlavní činnosti euroregionu patří ekologická obnova krušnohorské oblasti, zlepšování životních a přírodních podmínek života, budování infrastruktury, rozvoj hospodářství, rozvoj mezinárodní dopravy, rozvoj kultury, vzdělanosti, sportu, turistiky a humanitární pomoci, rozvoj účinných forem spolupráce ve zdravotnictví, při nouzových stavech a živelných pohromách a rozvoji komplexního záchranného systému.²⁰

1.5.4 Euroregion Egrensis

Euroregion Egrensis vznikl sloučením tří pracovních sdružení²¹ Euregio Egrensis na základě společné dohody dne 3. února 1993. Sídlem tohoto euroregionu na české straně je město Cheb. Celá česká část euroregionu se rozkládá na území bývalých okresů Karlovy Vary, Sokolov, Cheb a Tachov. Celková plocha, na které se euroregion rozkládá dosahuje 17 543 km².

Euroregion se snaží prohlubovat a rozvíjet přátelské vztahy a spolupráci ve všech formách spolupráce mezi všemi městy, obcemi, institucemi, organizacemi a jednotlivci na svém území. Podporuje zejména spolupráci v oblasti cestovního ruchu, lázeňství a turismu, hospodářství a trhu práce. Doprava, životní prostředí a zemědělství, vzdělávání, kultura a sport, to vše je v rámci euroregionu podporováno²².

²⁰ <http://euroregion.pons.cz>, 2007

²¹ EUREGIO EGRENSIS pracovní sdružení Čechy, pracovní sdružení Bavorsko a pracovní sdružení Vogtlandsko/Západní Krušnohoří

²² <http://www.euregio-egrensis.org>, 2007

1.5.5 Euroregion Šumava

Na území jihozápadních Čech a Šumavy, východního Bavorska a Horního Rakouska se rozkládá *Euroregion Šumava*, který byl založen v roce 1993 v Českém Krumlově. Českou část euroregionu tvoří bývalé okresy Český Krumlov, Prachatice, Klatovy a Domažlice. Euroregion má rozlohu 13 272 km² a jeho sídlem v České republice je město Klatovy. Euroregion tvoří trilaterální zájmové sdružení obcí, měst a vyšších územně samosprávných celků tohoto euroregionu.

Euroregion se z velké části nachází v chráněné krajinné oblasti a proto se chce stát garantem zachování a zlepšení přirozených přírodních podmínek celé oblasti, rozvoje hospodářství, posílení vzájemné spolupráce a koordinace činností s dalšími regiony, výstavby infrastruktury přesahující společné hranice regionů, zařazení regionu do aktivit EU, posílení vzájemné spolupráce a koordinace činnosti s dalšími regiony²³.

1.5.6 Euroregion Glacensis

Dne 5. prosince 1996 byl v Hradci Králové založen *Euroregion Glacensis*, se sídlem v Rychnově nad Kněžnou. Jedná se o euroregion s výhradně česko-polskou účastí, který je největším česko-polským euroregionem s nejdelší společnou hranicí. Území má rozlohu 1 726 km² a česká část se rozkládá se na území okresů Trutnov, Náchod, Rychnov nad Kněžnou, Ústí nad Orlicí, Svitavy, Chrudim, Pardubice, Hradec Králové a Jičín²⁴.

V rámci Euroregionu Glacensis je podporován rozvoj zejména územního plánování, spolupráce v oblasti hospodářství a obchodu, zachování a zlepšování životního prostředí, rozvoj turistiky, spolupráce v humanitární a sociální oblasti, spolupráce v oblasti kultury, školství a sportu, a také rozvoj výstavby a přizpůsobení infrastruktur přesahujících státní hranice.

²³ <http://www.euregio.cz>, 2007

²⁴ <http://www.euro-glacensis.cz>, 2007

1.5.7 Euroregion Praděd

Euroregion Praděd byl po dlouholetých vyjednáváních²⁵ založen 2. července 1997 v Jeseníku. Zakládajícími členy jsou na české straně Sdružení obcí Bruntálska, Sdružení měst a obcí Jesenicka, Sdružení obcí Osoblažska, Sdružení obcí Rýmařovska a Sdružení obcí Vrbenska, na polské straně Spolek pro rozvoj obcí povodí Osoblahy a Turistická unie Nisské země. Rozloha Euroregionu činí 4 045 km² a na české straně jsou do euroregionu zahrnuty okresy Bruntál a Jeseník. Sídlem české části euroregionu je město Bruntál.

Snahou euroregionu je udržovat a dále rozvíjet přátelské a oboustranně přínosné vztahy České republiky a Polska, zachovat kulturní dědictví příhraničních oblastí, podpořit rozvoj územního plánování, rozvíjet turistiku, sport a rekreaci a v neposlední řadě zajistit rozvoj programů prevence kriminality²⁶.

1.5.8 Euroregion Těšínské Slezsko

Euroregion Těšínské Slezsko, jako jeden z nejnovějších polských euroregionů, vznikl 22. dubna 1998 v Polském Těšíně. Jedná se o region česko-polské spolupráce v těsné blízkosti Slovenska. Smlouva o regionální spolupráci byla podepsána Regionálním sdružením pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska a Sdružením rozvoje a regionální spolupráce „Olza“. Euroregion leží na území o rozloze 1 400 km², přičemž česká strana zahrnuje okres Karviná a příhraniční oblast okresu Frýdek-Místek. Sídlem euroregionu na českém území je Český Těšín.

Mezi hlavní cíle euroregionu patří rozvoj v oblasti trhu práce, řešení společných zájmů v oblasti dopravy, komunikací, spojů a bezpečnosti obyvatel, řešení společných problémů ekologie a životního prostředí, rozvoj turismu a cestovního ruchu, rozvoj osvěty, zejména poskytování informací a o jednotlivých aktivitách, kulturní výměna a péče o společné

²⁵ Snahy o vzájemnou spolupráci jsou uskutečňovány od počátku 90. let 20. století. Po konferencích z roku 1991 a následujících let, byla v roce 1996 podepsána zástupci státní správy Dohoda o příhraniční spolupráci. O rok později vznikl podepsáním Rámcové dohody samotný Euroregion Praděd.

²⁶ <http://www.europreded.cz>, 2007

kulturní dědictví, vzájemná spolupráce záchranných a horských služeb euroregionu a také spolupráce mezi školami a mládeží na území euroregionu²⁷.

1.5.9 Euroregion Silesia

Nejmladším euroregionem česko-polské spolupráce je právě *Euroregion Silesia*, založený Regionálním sdružením pro česko - polskou spolupráci opavské Slezsko a Sdružením obcí povodí Horní Odry dne 20. září 1998 v Opavě. Euroregion se rozkládá na území o rozloze 2 764 km² a na české straně zahrnuje území okresu Opava, části okresu Bruntál (Krnovsko) a Novojičínska. Sídlem euroregionu pro Českou republiku je Opava²⁸.

Cílem euroregionu je zajistit rovnoměrný rozvoj příhraničního území na obou stranách hranice, nezanedbávat a rozvíjet jazykovou příbuznost, podobnou kulturu, politické podmínky i ekonomický potenciál²⁹.

1.5.10 Euroregion Pomoraví

Rakouský Weinviertel, jižní Morava a západní Slovensko spadá do území *Euroregionu Pomoraví*. Do konkrétního vymezení české části euroregionu spadají okresy Břeclav, Brno - venkov, Hodonín a Znojmo.

Euroregion se rozprostírá na ploše 11 500 km² a jeho sídlem v České republice je Brno. Založení euroregionu se datuje 23. června 1999 ve slovenské Skalici. Zakladatele vedla k založení euroregionu především potřeba vytvoření rozvojového potenciálu regionů, zkvalitnění své lokality a zvýšení její hodnoty.

Cílem euroregionu je rozvoj základní infrastruktury, která zahrnuje zejména silnice a tratě, zkvalitnění informačního systému a prohlubování sousedských vztahů, výstavba hospodářských center, zajištění společné turistické nabídky a spolupráce v oblasti péče o národní parky³⁰.

²⁷ <http://euroregion.inforeg.cz/info.htm>, 2007

²⁸ <http://www.euroregion-silesia.cz>, 2007

²⁹ V listopadu 2006 obdržel Euroregion Silesia čestné uznání Asociace evropských hraničních regionů a v říjnu 2007 udělilo Ministerstvo zahraničních věcí ČR české i polské části euroregionu stříbrnou medaili Jana Masaryka za dlouhodobý a aktivní přínos k rozvoji česko-polské přeshraniční spolupráce.

³⁰ <http://www.euregio-weinviertel.org>, 2007

1.5.11 Euroregion Beskydy

Euroregion Beskydy je přeshraniční spoluprací českého, slovenského a polského území. Tento euroregion sousedí s Euroregionem Těšínské Slezsko a jeho českou část tvoří okres Frýdek – Místek a část okresu Karviná. Euroregion byl založen 9. června 2000 ve Frýdku – Místku³¹. Euroregion je historicky prvním euroregionem, který spojuje hranice tří postkomunistických zemí³². Celková rozloha euroregionu je 4 845 km² a sídlem české strany je město Frýdek – Místek.

Euroregion byl založen za účelem rozvíjení společných aktivit v oblasti rovnoměrného a vyváženého rozvoje regionu, sbližování jeho obyvatel a institucí, spolupráce v oblasti územního plánování, trhu práce a stavebnictví, dopravy, spojů a telekomunikací, ekologie a životního prostředí, průmyslu, rozvoje turistiky a cestovního ruchu.

1.5.12 Euroregion Bílé Karpaty

Euroregion Bílé Karpaty vznikl dne 30. července 2000 v Lubině na Slovensku, sloučením dvou samostatně existujících regionů, „Region Bílé Karpaty“ se sídlem ve Zlíně a sdružením „Región Biele Karpaty“ se sídlem v Trenčíně. Euroregion leží na území Zlínského kraje a východní části Slovenska. Česká část euroregionu zahrnuje bývalé okresy Kroměříž, Vsetín, Zlín Uherské Hradiště. Euroregion se rozkládá na ploše 8 609 km² a jeho sídlem je město Zlín.

Euroregion si stanovil za cíl rozvíjet vzájemnou spolupráci a nadále se poznávat zejména v oblastech životního prostředí, územního plánování, zemědělství, lesního hospodářství, dopravě, komunikaci a technické infrastruktury, dále také klade důraz na spolupráci s ostatními euroregiony.

³¹ Již 20. dubna 2000 se ve Frýdku – Místku dohodli zástupci sedmi sdružení obcí a měst na založení sdružení Region Beskydy. Dne 9. června 2000 došlo k přidružení české strany k regionu a vzniku euroregionu Beskydy.

³² <http://www.euroregion-beskydy.cz>, 2007

1.5.13 Euroregion Silva Nortica

Nejmladším českým euroregionem je *Euroregion Silva Nortica*. Jedná se o zájmové sdružení založené dne 28. května 2002 v Hospodářském parku Gmünd/České Velenice³³. Zakladateli jsou Europaplattform Pro Waldviertel na rakouské straně a sdružení Jihočeská Silva Nortica na české straně³⁴. Euroregion leží na hranicích Jihočeského kraje a spolkové země Dolní Rakousko v regionu Waldviertel. Česká část euroregionu zahrnuje obce bývalých okresů České Budějovice, Jindřichův Hradec, Tábor a Písek. Celková rozloha euroregionu je 10 639 km² a sídlem české části se stalo město Jindřichův Hradec.

Základními cíli této přeshraniční spolupráce je v první řadě trvale udržitelný rozvoj příhraničí, podpora zemědělství a údržby krajiny, ochrana životního prostředí, rozvoj cestovního ruchu, budování společných struktur a strategií rozvoje, konstruování kvalitních projektů a využívání všech možných a dostupných programů EU.

1.6 Programy podpory přeshraniční spolupráce v ČR

Evropská unie podporuje přeshraniční spolupráci řadou programů, iniciativ Společenství a realizovaných projektů. Finanční podpora je poskytována jak členskými zeměmi EU, prostřednictvím CIP Interreg a OPPS, tak i kandidátskými zeměmi, které usilují o vstup do EU a sousedí s členskými státy EU, a to prostřednictvím programu Phare CBC (Phare Cross Border Cooperation Programme) a v současné době pomocí nástroje IPA (Instrument for Pre-Accession Assistance)³⁵. Další podporu je možno získat z Programu Mezuregionální spolupráce nebo z Asociace evropských regionů.

³³ <http://www.ersn.cz>, 2007

³⁴ Počátky založení euroregionu spadají už do roku 1989. Teprve až v roce 2000, kdy byla podepsána Deklarace o spolupráci mezi regiony snahy o založení euroregiony zesílily. Tato snaha byla završena založením euroregionu Silva Nortica.

³⁵ Od 1.1. 2007 byl program podpory přeshraniční spolupráce Phare CBC začleněn do nástroje podpory přeshraniční spolupráce IPA.

1.6.1 Program Phare CBC

Program *Phare*, založený v roce 1989, byl původně zaměřen na pomoc postkomunistickým zemím, zejména Polsku a Maďarsku, při rekonstrukci jejich ekonomik. S postupem času, se do tohoto programu však zapojily i další země³⁶, včetně České republiky. Finanční pomoc programu Phare se zaměřovala na tyto hlavní oblasti:

- infrastruktura,
- rozvoj soukromého sektoru a podpora podnikání,
- vzdělání, školení a výzkum,
- ochrana životního prostředí a jaderná bezpečnost,
- restrukturalizace zemědělství,
- budování institucí,
- financování investic³⁷.

Reforma z roku 1997 změnila systém poskytování podpory z programu Phare. Program už nebyl zaměřen na pomoc zemím k překonání hospodářských i politických krizí, ale orientoval se na přípravu kandidátských zemí na jejich členství v EU, zejména na splnění stanovených priorit pro členství v EU.

Program *CBC Phare* byl přípravou na účast v CIP Interreg IIIA. Jednalo se o program podpory přeshraniční spolupráce, kdy byla podporována příhraniční spolupráce se sousedními regiony České republiky. Program fungoval od roku 1994 a jeho hlavním cílem bylo potlačit negativní vliv hranice na životní podmínky obyvatel, prohloubit vzájemnou spolupráci lidí, posílit konkurenceschopnost českých podniků a podpořit společný rozvoj území na obou stranách hranice³⁸.

Postavení České republiky v rámci čerpání finančních prostředků z programu Phare se dá považovat za velmi úspěšné. Česká republika vyčerpala v oblasti národních programů více jak 88% všech prostředků, u programů přeshraniční spolupráce dosáhla výše vyčerpaných

³⁶ Albánie, Bosna a Hercegovina, Bulharsko, Česká republika, Estonsko, Litva, Lotyšsko, Maďarsko, Makedonie, Polsko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko

³⁷ <http://www.businessinfo.cz>, 2008

³⁸ <http://www.crr.cz>, 2007

prostředků téměř 95%. Poslední peníze z tohoto programu byly žadatelům vyplaceny k 30. listopadu 2006.³⁹

1.6.2 Iniciativa Společenství Interreg III

Cílem CIP Interreg III, jako jedné z iniciativ Společenství, je stimulovat přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráci v rámci Evropské unie v letech 2000-2006. Iniciativa se v tomto programovacím období členila na tři části:

- CIP Interreg IIIA - přeshraniční spolupráce (80 % z celkových prostředků),
- CIP Interreg IIIB⁴⁰ - nadnárodní spolupráce (14 % z celkových prostředků),
- CIP Interreg IIIC⁴¹ - meziregionální spolupráce (6 % z celkových prostředků).

Financování této iniciativy bylo zajištěno z *Evropského fondu regionálního rozvoje* (ERDF) a byla aplikována ve všech členských zemích EU. Iniciativa Společenství Interreg IIIA byla v programovacím období 2000-2006 nejrozsáhlejší a nejvýznamnější iniciativou. Cílem CIP Interreg IIIA je podporovat přímou spolupráci mezi sousedními regiony, která má vést k rozvoji přeshraničních hospodářských a sociálních center na základě společných strategií udržitelného územního rozvoje.

Z této iniciativy byly podporovány zejména menší projekty zaměřené na dotyčnou příhraniční oblast. Při výběru projektů byl kladen větší důraz na prvek sbližování lidí a institucí a v konečné fázi byly vybírány takové projekty, které mohly prokázat dopad přeshraniční spolupráce na obou stranách hranice. Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA byl v České republice realizován podle územního členění prostřednictvím pěti samostatných programů na následujících hranicích:

- Česko – Sasko,
- Česko – Bavorsko,
- Česko – Rakousko,

³⁹ <http://www.euractiv.cz>, 2008

⁴⁰ Podpora mezinárodní nebo nadnárodní spolupráce - snahou je dosažení udržitelného, harmonického a vyrovnaného rozvoje a vyšší územní integrace s kandidátskými a dalšími sousedními zeměmi.

⁴¹ Podpora meziregionální spolupráce – možnost spolupráce s nesousedícími regiony, cílem je výměna zkušeností, vypracovávání společných, lepších strategií a aktivit.

- Česko – Slovensko,
- Česko – Polsko.

Financování projektů realizovaných na těchto hranicích v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA je založeno na principu adicionality. Maximální podíl finančních prostředků čerpaných z Evropského fondu regionálního rozvoje mohl činit nejvýše 75% částky z celkových výdajů projektu, přičemž musela být splněna podmínka spolufinancování projektu ze státního rozpočtu, rozpočtu kraje a rozpočtů obcí, maximálně 5% z celkové částky. V následující tabulce je uvedena alokace celkové finanční výpomoci na jednotlivých hranicích České republiky.⁴²

Tabulka 1.2: Celkový objem čerpaných finančních prostředků na jednotlivých hranicích ČR v programovacím období 2004 – 2006

Příhraniční region	mil. EUR
ČR – Polsko	16,50
ČR – Slovensko	9,00
ČR – Rakousko	11,00
ČR – Bavorsko	8,60
ČR – Sasko	9,90
Celkem	55,00

Zdroj: www.mmr.cz; 2007; vlastní úprava

Na základě pravidla „n+2“, musí být prostředky poskytnuté na realizaci konkrétního projektu, vyčerpány maximálně do dvou let od samotného schválení projektu. V praxi to znamená, že poslední příspěvky budou v rámci této iniciativy Společenství poskytnuty v roce 2008.

1.6.3 Operační programy přeshraniční spolupráce

V nynějším programovacím období 2007 – 2013 problematika přeshraniční spolupráce plynule navazuje na **Cíl 3 – Evropská územní spolupráce** a prostředky na tuto oblast jsou poskytovány prostřednictvím *Operačního programu Přeshraniční spolupráce*, který je rozdělen stejně jako v minulém programovacím období na pět konkrétních programů

⁴² <http://crr.cz>, 2008

v rámci jednotlivých regionů. Neoficiálně je tento operační program označován jako Interreg IVA.

Základním cílem programu je podobně jako v minulém programovacím období posílení konkurenceschopnosti příhraničních regionů a odstranění bariér v hospodářské, turistické, společenské a kulturní oblasti, rozvoj vzájemných vztahů a vazeb přes hranici a tím přispění k hospodářské a sociální integraci příhraničních území.⁴³

V tomto programovacím období mohou žadatelé získat dotaci z Evropského fondu regionálního rozvoje ve výši až 85% z celkových výdajů a ze svých vlastních zdrojů přitom musí uhradit alespoň 10% celkových výdajů. Dotaci ve výši zbylých 5% mohou žadatelé získat ze státního rozpočtu. Česká republika se řadí mezi chudší státy Evropské unie a v období 2007-2013 může ke zlepšení životní úrovně svých obyvatel čerpat z fondů EU přibližně 26,7 mld. EUR, což je zhruba 752,7 mld. Kč. Pro OPPS ČR – Polsko je z fondů EU vyčleněno 219,46 mil. EUR, které mají být z českých a polských národních veřejných zdrojů doplněny o 38,73 mil. EUR. Pro českou stranu je z fondů EU plánováno 103,68 mil. EUR (cca 2,92 mld. Kč), což činí přibližně 0,39 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku.⁴⁴ V následující tabulce jsou uvedeny alokace celkové finanční pomoci Společenství v rámci OPPS na jednotlivých hranicích České republiky.

Tabulka 1.3: Celkový objem čerpaných finančních prostředků na jednotlivých hranicích ČR v programovacím období 2007 – 2013

Příhraniční region	mil. EUR
ČR - Polsko	219,46
ČR - Slovensko	92,74
ČR - Rakousko	69,12
ČR – Bavorsko	55,00
ČR - Sasko	207,40
Celkem	643,72

Zdroj: www.businessinfo.cz; 2008; vlastní úprava

V současné době se jednotlivé operační programy teprve rozbíhají a žadatelé čekají na výzvy, které jim umožní podat žádosti o podporu právě jejich projektu.

⁴³ <http://www.crr.cz>, 2008

⁴⁴ <http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-polsko>, 2008

2 Euroregion Těšínské Slezsko a jeho působnost v rámci přeshraniční spolupráce

2.1 Obecná charakteristika euroregionu

Euroregion Těšínské Slezsko se svou rozlohou 1400 km² rozkládá na severovýchodním území České republiky a jihu Polska. Menší část euroregionu, 600 km², se nachází na české straně euroregionu, zbývajících 800 km² připadá na polskou část. Poměr rozmístění obyvatelstva je však opačný. Z celkového počtu 630 000 obyvatel žije více než polovina, tedy konkrétně 360 000 obyvatel na území České republiky. 270 000 obyvatel tohoto euroregionu pak žije na polské straně. V euroregionu mezi sebou spolupracuje 57 obcí, 16 z Polska⁴⁵ a 41 z České republiky⁴⁶. Administrativní mapa euroregionu je uvedena v příloze č. 1.

Hlavním sídlem euroregionu je město Těšín, jak na české, tak i na polské straně. Přirozenou osou euroregionu je řeka Olše, železniční osu pak tvoří významné tratě, které vedou skrz tento region jak na východ na Slovensko, tak také na sever k Baltskému moři. Euroregion je příznačný velkým množstvím hraničních přechodů. Největší z nich je dálniční přechod v Chotěbuzi.

Euroregion Těšínské Slezsko je považován za dobrý příklad „budování nového domu na starých, ale ne zcela zapomenutých společných základech“⁴⁷. Lidé v euroregionu jsou spojeni nejen stejným historickým vývojem, ale také podobným jazykem, kdy jednotlivcům nedělá problémy vzájemně si porozumět. Lidé z příhraničních oblastí nepovažují jeden druhého za cizince, ale nazývají se sousedy v dobrém slova smyslu. Základní charakteristika Euroregionu Těšínské Slezsko je uvedena v následující tabulce.

⁴⁵ Brehma, Chybie, Cieszyn, Dębowiec, Góleszów, Hażlach, Istebna, Jasienica, Jastrzębie-Zdrój, Jaworze, Skoczów, Strumień, Ustroń, Wisła, Zebrzydowice, Powiat Cieszyński

⁴⁶ Albrechtice, Bohumín, Český Těšín, Dětmárovice, Dolní Lutyně, Doubrava, Havířov, Horní Suchá, Chotěbuz, Karviná, Orlová, Petrovice u Karviné, Petřvald, Rychvald, Stonava, Těrlicko, Bystřice nad Olší, Dolní Tošanovice, Hnojník, Horní Tošanovice, Jablunkov, Komorní Lhotka, Vendryně, Řeka, Smilovice, Střítež, Třanovice, Třinec, Vělopolí, Bocanovice, Bukovec, Dolní Lomná, Horní Lomná, Hrádek, Hřava, Košariska, Milíkov, Mosty u Jablunkova, Návsí, Nýdek, Písek

⁴⁷ <http://www.cepol.stosunki.pl>, 2008

Tabulka 2.1: Euroregion Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński

	česká část	polská část
Vznik euroregionu	22. dubna 1998	
Rozloha	600 km ²	800 km ²
Počet obyvatel	360.000	270.000
Sídlo	Český Těšín	Cieszyn
Počet obcí	41	16
Předseda	-	Janusz Pierzyna
Místopředseda	Václav Holeček	-
Sekretář	Václav Laštůvka	Bogdan Kasperek

Zdroj: <http://www.euroregion.olza.pl/index2/index.php>, 2008; vlastní úprava

2.1.1 Vznik a historický vývoj euroregionu

V první kapitole bylo zmíněno, že Euroregion Těšínské Slezsko vznikl 22. dubna 1998 v polském Těšíně (Cieszynie). Jeho vzniku však předchází dlouhodobá spolupráce v tomto regionu a především společný historický vývoj tohoto území, který je významným rysem celé spolupráce, jež vyústila právě ve vznik Euroregionu Těšínské Slezsko.

Severovýchodní část České republiky a jižní část Polska, tedy dnešní území euroregionu, byla na konci 10. století součástí polského státu. Koncem 13. století se toto území, nazvané jako Těšínské knížectví, stalo součástí zemí Koruny české, v rámci kterých zůstalo až do konce 17. století, kdy se stalo vlastnictvím Habsburského rodu. 28. července 1918, po rozpadu Rakouska-Uherska, se dva nástupnické státy, Polsko a Československo, nedokázaly dohodnout, komu bude území patřit. Proto bylo na konferenci *Nejvyšší spojenecké rady* ve Spa, rozhodnuto o rozdělení Těšínského knížectví a vytvoření hranice, dělící do té doby jinak jednotné území na dvě části. K opětovnému spojení tohoto rozděleného území došlo v roce 1938, kdy Polsko obsadilo a připojilo ke svému území českou část Těšínska, pod názvem Záolší (Zaolzie). V září 1939, tedy ani ne rok po obsazení Záolší, začala okupace Polska německými vojáky a Těšínské území udrželo svou jednotnost jen do konce druhé světové války. Poté bylo opět rozděleno na dvě území, jako před rokem 1938 a v této podobě zůstalo až do současnosti.

Spolupráce mezi rozdělenými stranami regionu začaly znovu nabírat na síle po pádu totalitních režimů jak Česku, tak i v Polsku. První známky spolupráce se objevily na území měst Český Těšín a Těšín (Cieszyn), v letech 1989 a 1990, kdy se místní starostové obou měst rozhodli obnovit někdejší vztahy mezi českými a polskými obcemi. Po nastolení demokracie v obou státech začala vznikat také sdružení, která měla podporovat a rozvíjet spolupráci na obou stranách hranice. Na polské straně hranice vzniklo Sdružení měst a obcí Horního Slezska a v Česku to bylo Sdružení obcí severní Moravy a Slezska. V září roku 1992 došlo ke sloučení těchto dvou sdružení v jedno, s názvem *Sdružení měst a obcí Horního Slezska a severní Moravy*, za účelem vytvoření Euroregionu Slezsko. K tomu však nedošlo a proto se po tomto neúspěchu česko-polská regionální spolupráce zaměřila na užší spolupráci několika menších celků, mezi nimiž bylo i Těšínské Slezsko.

První zmínka o formální česko-polské spolupráci se nachází ve Smlouvě o regionální spolupráci z 24. března 1993, která byla podepsána v Českém Těšíně *Regionální radou rozvoje a spolupráce*⁴⁸, Svazem obcí regionu Karviná a Komunálním svazem Těšínské země⁴⁹. Dne 10. ledna 1994 byla stejnými sdruženími v Kyjově podepsána nová dohoda, která měla za cíl vznik formální koordinační skupiny. Úkolem skupiny bylo dohlížet na realizaci předem dohodnutého programu spolupráce, zejména v oblasti kultury, sportu a cestovního ruchu. Tato forma spolupráce byla základní myšlenkou pro vznik euroregionu. Dlouhodobá a postupně čím déle, tím více rozvíjející se spolupráce, došla svého cíle.

Počátkem roku 1998 se představitelé českého i polského státu dohodli na vytvoření smlouvy, kterou měl být založen Euroregion Těšínské Slezsko. Aby mohl nově vznikající euroregion správně fungovat, muselo být dohodnuto, že na každé straně hranice, bude euroregion spravován pouze jednou organizací. Do této doby bylo vytvořeno organizací, zabývajících se společnou přeshraniční spoluprací několik, a proto se musely na české straně spojit tři organizace⁵⁰, aby mohlo být vytvořeno *Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska*. Na polské straně existovala sice jen jedna organizace, ale přesto i tam proběhly změny. Organizace se rozšířila o několik obcí, které ve sdružení nebyly, ale chtěly být součástí nově vznikajícího euroregionu.

⁴⁸ sídlo v Třinci

⁴⁹ Związek Komunalny Ziemi Cieszyńskiej se sídlem v Cieszynie

⁵⁰ Regionální rada spolupráce a rozvoje se sídlem v Třinci, Svaz obcí okresu Karviná a Sdružení obcí Jablunkovska

Dne 22. dubna 1998 byla v polském Těšíně podepsána *Smlouva o regionální spolupráci pod názvem Euroregion Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński*. Euroregion byl založen Regionálním sdružením pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska se sídlem v Českém Těšíně a Sdružením rozvoje a regionální spolupráce „Olza“⁵¹ se sídlem v Cieszyňie.

2.2 Právní status a organizační struktura euroregionu

2.2.1 Právní status euroregionu

Euroregion Těšínské Slezsko jako takový nemá právní subjektivitu⁵². Nositeli právní subjektivity jsou dvě sdružení obcí: „*Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska*“⁵³ na české straně a „*Sdružení rozvoje a spolupráce „Olza“*“ na straně polské. Tyto dva, na sobě zcela nezávislé subjekty, uzavřely mezi sebou smlouvu o přeshraniční spolupráci a na jejím základě vytvořený celek nazvaly euroregionem. Že jde o spolupráci v rámci euroregionu vyplývá už ze samotného názvu *Zakládací smlouvy: Smlouva o regionální spolupráci pod názvem Euroregion Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński*. Euroregion tedy nemá právní subjektivitu a podle práva neexistuje jako struktura rozkládající se na určitém území.⁵⁴ V tomto případě se jedná tedy o euroregion založený smlouvou mezi dvěma sdruženími (na obou stranách hranice), založenými a řídicími se právem daného státu. V následujícím schématu je znázorněna územní organizace Euroregionu Těšínské Slezsko.

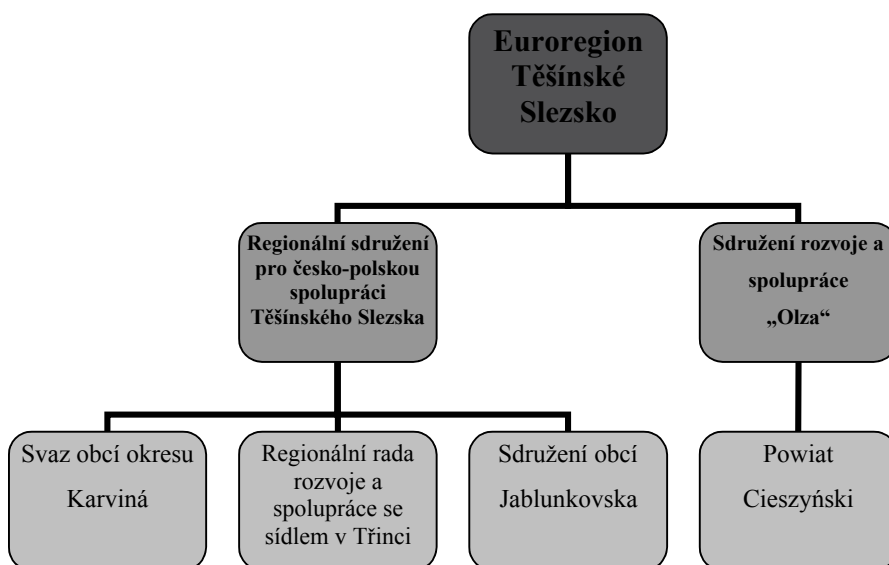
⁵¹ Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy Regionalnej „Olza“ se sídlem v Cieszyňie

⁵² doslovně uvedeno v *Zakládací smlouvě* v odstavci 2 článku 4

⁵³ Sdružení se vytvořeno ze tří jiných sdružení, kterými jsou: Svaz obcí okresu Karviná, Regionální rada rozvoje a spolupráce se sídlem v Třinci a Sdružení obcí Jablunkovska.

⁵⁴ (DOČKAL, 2005)

Obrázek 2.1: Územní organizace Euroregionu Těšínské Slezsko

Zdroj: DOČKAL, 2005; vlastní úprava

Euroregion byl založen zakládající smlouvou⁵⁵ a na jeho fungování mají velký vliv také smlouvy zakládající jednotlivá regionální sdružení (viz výše), která jsou nositeli právní subjektivity, smlouvy vnitřní regulace, stanovy a jednací řády společných orgánů.

Právě toto složité právní uspořádání euroregionu spolu s historickým vývojem dokazuje, že euroregion není jen nějakým uměle vytvořeným sdružením, které by se chtělo dostat do podvědomí lidí svou činností, ale že jde o spolupráci přicházející zdola, tedy od samotných občanů, kterým není lhostejný život v regionu po obou stranách hranice. Euroregion je tedy jakýmsi institucionálním rámcem a nástrojem kooperace podnětů přicházejících spontánně, zdola.

2.2.2 Organizační struktura

Organizační struktura Euroregionu Těšínské Slezsko je značně složitá a komplikovaná. Zakládající smlouva Euroregionu vymezuje dva společné orgány, kterými jsou **Rada euroregionu** a **Sekretariát euroregionu**.

Rada, scházející se dle zakládající smlouvy minimálně dvakrát ročně, je nejvyšším orgánem euroregionu a je složena z osmi členů, které do funkce delegují ze svého středu představenstva Regionálního sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska a

⁵⁵ Smlouva o regionální spolupráci pod názvem Euroregion Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński.

Sdružení rozvoje a spolupráce „Olza“. Členové Rady volí ze svého středu předsedu a místopředsedu euroregionu, přičemž musí být splněna podmínka rozdílného občanství pro obě osoby. Funkce předsedy i místopředsedy mají však spíše jen reprezentativní charakter. Mezi pravomoce Rady patří například schvalování statutu euroregionu, schvalování společných záměrů, rozhodování o podmínkách využívání společných finančních prostředků, jmenování členů sekretariátu, zřizování pracovních skupin, a další.⁵⁶

Rada může zřizovat tzv. **pracovní skupiny**, které plní funkci nezávislého poradního orgánu. Jsou zřizovány pro určité specifické problémy či projekty a jejich fungování je pouze dočasné. Zřizování těchto skupin je poměrně častou aktivitou Rady. Pracovní skupiny nejsou orgánem euroregionu.

Sekretariát, jako druhý společný orgán euroregionu, je výkonným orgánem euroregionu, ale také jeho administrativním centrem. Je rozdělen na dvě části, kde česká i polská část má svého sekretáře a jeho zástupce. Sídla euroregionů jsou v Českém Těšíně a Cieszynie, jsou tedy od sebe vzdáleny jen několik metrů. Sekretariáty mezi sebou velmi úzce a intenzivně spolupracují ve společných otázkách.

Pro zajištění faktického a efektivního fungování, navázal euroregion spolupráci se specializovanou agenturou, která má starosti rozvoj celého regionu. Tato agentura, známá pod názvem *Hospodářská a rozvojová agentura Třinecká* (HRAT), byla založena již před vznikem euroregionu Regionální radou⁵⁷ v roce 1995 a jejím úkolem bylo praktické provádění úkolů, které ji byly Regionální radou svěřeny. Agentura je společností s ručením omezeným, ale funguje jako obecně prospěšná společnost, kde zisk jde sice do rukou vlastníků, ale ti jej zpět posouvají do regionu. Práce této agentury sice později vyústila ve vznik nového euroregionu, nicméně tím její úloha rozvojové agentury neskončila. Regionální rada byla spolu se svými orgány, tedy i s Hospodářskou a rozvojovou agenturou, institucionálně začleněna do euroregionu a právě na půdě této agentury vznikl sekretariát Euroregionu Těšínské Slezsko. Na počátku roku 2005 se sekretariát euroregionu osamostatnil, převzal výkonnou pravomoc a funguje jako orgán Regionálního sdružení. Agentura HRAT spolupracuje s euroregionem i dále, ačkoliv již není přímo začleněna do

⁵⁶ Viz Zakládající smlouva euroregionu, článek 7, odstavec 8

⁵⁷ Regionální rada je považována za předchůdkyni Euroregionu Těšínské Slezsko.

organizační struktury euroregionu. Je považována za komerční servisní organizaci euroregionu, která zpracovává projekty a vypracovává analýzy.

2.3 Cíle euroregionu

Stejně jako většina ostatních euroregionů, nebyl ani Euroregion Těšínské Slezsko při vymezování svých cílů a úkolů příliš skromný. Svou činnost pojali zakladatelé velmi široce a spolupráci v rámci euroregionu definovali téměř ve všech oblastech života. Hlavní cíle euroregionu jsou uvedeny v zakládající smlouvě. Tyto cíle však nebyly na poli této přeshraniční spolupráce žádnou novinkou. Z historického hlediska můžeme zjistit, že spolupráce v mnoha oblastech už víceméně na území dnešního euroregionu probíhala, a proto mají cíle vymezené zakladatelskou smlouvou spíše formální charakter. Vznik Euroregionu Těšínské Slezsko tak dal již dříve vzniklé spolupráci institucionální zastřešení, větší prostor a prostředky pro realizaci jednotlivých cílů, úkolů a projektů.

Cíli, uvedenými ve Smlouvě o regionální spolupráci pod názvem Euroregion Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński jsou:

- výměna zkušeností a informací při rozvoji regionu,
- výměna zkušeností a informací z oblasti trhu práce,
- spolupráce při územním plánování,
- řešení společných zájmů v oblasti dopravy, komunikací, spojů a bezpečnosti obyvatel,
- řešení společných problémů ekologie a životního prostředí,
- spolupráce při prevenci řešení důsledků živelných pohrom,
- spolupráce v oblasti hospodářské a obchodní,
- rozvoj turismu a cestovního ruchu včetně rozvoje a dalšího zlepšování hraničního styku,
- akce podporující rozvoj kultury, osvěty a sportu, zejména poskytování informací o jednotlivých aktivitách,
- kulturní výměna a péči o společné kulturní dědictví,
- vzájemná spolupráce záchranných a horských služeb na území Euroregionu,

- spolupráce mezi školami a mládeží na území Euroregionu.⁵⁸

Nejlepší výsledky spolupráce vykazuje euroregion zejména v oblastech výměny zkušeností a informací týkajících se rozvoje Euroregionu, dopravy, infrastruktury a komunikací, rozvoje turistiky a cestovního ruchu, školství sportu a společného kulturního dědictví.⁵⁹

Mimo cíle uvedené v zakládající smlouvě si představitelé Euroregionu Těšínské Slezsko stanovili tzv. „specifické priority regionu Těšínské Slezsko“, v souvislosti s čerpáním zdrojů ze *Společného fondu malých projektů* (SFMP) v rámci programu EU Phare CBC. Pro rok 2002 definoval euroregion jako cíle své přeshraniční spolupráce hospodářský rozvoj včetně rozvoje turismu a cestovního ruchu a dále také společné přeshraniční plánovací a rozvojové studie včetně adekvátních aktivit v oblasti životního prostředí. V roce 2003 se prioritami staly místní demokracie a lidské zdroje v oblasti společných přeshraničních projektů, které měly řešit důsledky restrukturalizace území včetně vzájemného poznání společného vývoje v minulosti s akcentem na evropskou integraci a dále společné kulturní a sportovní aktivity.

V období 2004 – 2006 se euroregion snažil naplnit cíle zaměřené na hospodářský rozvoj spolu s rozvojem turismu a cestovního ruchu, prioritou se také stalo životní prostředí a řešení důsledků restrukturalizace území. V novém programovacím období 2007 – 2013 se euroregion stejně jako celá oblast OPPS ČR – Polsko zaměřuje na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu hospodářské spolupráce, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu vzdělávání, kulturních a společenských aktivit, spolupráci územních samospráv a dalších subjektů na obou stranách hranice.

2.4 Podporované území euroregionu v rámci přeshraniční spolupráce

Euroregion leží v pohraniční oblasti severovýchodní části České republiky a jižního Polska. Rozkládá se na ploše cca 1400 km². Na tomto území žije 680.000 obyvatel v celkem 60 obcích. Řeka Olše, nad níž leží města Český Těšín a Cieszyn, vytváří přirozenou hranici obou částí euroregionu táhnoucího se od Bohumína po Hřčavu a od města Godów a Jastrzębie Zdrój po město Istebna. Euroregionem prochází hlavní

⁵⁸ <http://www.euroregion.inforeg.cz/>

⁵⁹ (DOČKAL, 2005)

komunikační tah spojující severní a jižní Evropu. V rámci husté sítě hraničních přechodů různých kategorií (6 silničních, 3 železniční, 3 turistické a 8 se zvláštními předpisy) se na jeho území nachází největší hraniční přechod na česko-polské státní hranici Chotěbuz/Cieszyn – Boguszwice.

Na území euroregionu se nacházejí významná průmyslová střediska, avšak největší předností je jeho turistická atraktivita. Známé turistické lokality, bohatá síť turistických a cykloturistických tras a stezek a také architektonické památky připomínající historii Těšínského Slezska jsou pouze některými fragmenty, které mají vliv na atraktivitu zdejšího regionu. V následující tabulce je uvedeno několik zajímavých informací, které jsou tím „nej“ euroregionu.⁶⁰

Tabulka 2.2: „NEJ“ Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński

„NEJ“	CZ	PL
Nejlidnatější obec	Havířov – 89.000	Jastrzębie – Zdroj – 101.850
Nejvýše položená obec	Hrčava	Istebna
Nejvyšší hora	Velká Čantoryje (995 m.n.m)	Barania Góra (1220 m.n.m.)
Nejdelší řeka	Olše	Wisła
Největší vodní nádrž	Těrlicko (266 ha)	Jezioro Goczałkowickie (3200 ha)
Nejstarší obec	Těšín/Cieszyn – 1. písemná zmínka z roku 1155	
Nejstarší archeologické nálezy	Chotěbuz – Hradisko Podobora – 3000 př.n.l.	Grodzisko w Międzywiciu – 500 př.n.l.

Zdroj: www.euroregion.olza.pl/index2/index_c.php, 2008; vlastní úprava

⁶⁰ <http://www.euroregion.olza.pl>, 2008

2.5 Zapojení euroregionu do programů podpory přeshraniční spolupráce

2.5.1 Realizované projekty Euroregionu Těšínské Slezsko před vstupem ČR do EU

Phare Credo – Phare CBC

Program Phare Credo byl vyhlášen EU v roce 1996 a týká se příhraniční spolupráce mezi zeměmi, které přijímají pomoc Phare⁶¹. Rozsah finančních prostředků ovšem není tak velký jako v případě programu Phare CBC.

Euroregion Těšínské Slezsko se zapojil do programů, ve kterých realizoval více než 70 projektů ještě před vstupem České republiky do EU. V rámci programu Phare Credo byly do roku 2000 realizovány následující projekty:

- INGOREG 2000 - aktivizace agentur příhraničních informací v regionu Těšínského Slezska - 48.000 EUR.
- REGIOTOUR - cyklistické trasy Euroregionem Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński - 385.875 EUR.
- BESKYDOMAP - turistické mapy česko-polsko-slovenského pohraničí - 22.985 EUR.
- STRATEGIE - rozvoj turistiky v oblasti Těrlické a Žermanické přehrady a jezera Goczałkowice - 14.120 EUR.

V roce 1994 byl zahájen program *Phare CBC* na podporu aktivit přeshraniční spolupráce. Je zaměřen na pomoc příhraničním regionům, zejména na rozvoj místní infrastruktury, hospodářský rozvoj, zvyšování životní úrovně obyvatel, životní prostředí a prohlubování spolupráce mezi občany hraničních regionů.

V letech **2001 – 2002** byly v rámci *Společného fondu malých projektů* programu CBC Phare realizovány tyto projekty:

- INFOBUSINESS - sběr, zpracování a šíření ekonomických a hospodářských informací v Euroregionu - 7.527 EUR.

⁶¹ V případě České republiky program zahrnoval česko-polské a česko-slovenské příhraničí.

- IMAGE PROSPECT - prezentační materiál Euroregionu - 4.186 EUR.
- INTERTURISM - společná česko-polská strategie rozvoje turismu v Moravskoslezských a Slezských Beskydách - 9.933 EUR.
- BORDER CROSSING- modelová studie překračování hranic v roce 2005 - 11.250 EUR.

Při realizaci větších projektů se euroregion zapojil do programu *Phare CBC* v roce **1999** a **2000** projekty MYŠÍ DÍRA (1999) s dotací 2,6 mil. EUR, kdy šlo o rekonstrukci křížení komunikace II/468 s tratí ČD v Třinci, rekonstrukcí příjezdové komunikace k hraničnímu přechodu Horní Líštná (2000) s dotací 2 mil. EUR a projekt Monitoring se týkal rekonstrukce mezinárodních komunikací E462 a E75 v euroregionu. Obsahem byla příprava záměru projektu, realizace tohoto projektu proběhla v letech 2002-2007.⁶² V tabulce č. 2.3 je uvedena stručná statistika Společného fondu malých projektů v regionu Těšínské Slezsko v letech 2000 – 2003.

Tabulka 2.3: Společný fond malých projektů v regionu Těšínské Slezsko v letech 2000 – 2003

Počet	2000	2001	2002	2003
Podané žádosti v termínu	47	40	10	34
Žádosti nesplňující administrativní soulad a vhodnost	21	9	1	5
Žádosti doručené Regionálnímu řídicímu výboru ke schválení	21	19	9	26
Žádosti kryté finančními zdroji EU	10	11	9	12
Celková alokace pro region v EUR	72.300	94.330	94.968	95.557

Zdroj: Interní materiály Sekretariátu Euroregionu Těšínské – Slezsko, 2008; vlastní úprava

2.5.2 CIP Interreg IIIA ČR – Polsko

Cílem CIP Interreg IIIA v letech 2004 – 2006 byla **přeshraniční spolupráce mezi sousedními orgány**, která vedla k rozvoji přeshraničních hospodářských a sociálních center na základě společných strategií udržitelného územního rozvoje. Všeobecným cílem programu na **česko-polské hranici** bylo zvýšení konkurenceschopnosti pohraničí v evropském kontextu a trvalé zlepšení životních podmínek obyvatel.

⁶² http://www.risy.cz/euroregion_tesinske_slezsko_cz, 2008

Financování projektů realizovaných v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA bylo založeno na principu **adicionality**. To znamená, že každý projekt spolufinancovaný ze zdrojů strukturálních fondů musel být současně spolufinancovaný z českých veřejných zdrojů. Zdroji spolufinancování projektu byly zdroje ERDF, státního rozpočtu, rozpočtu kraje a rozpočtů obcí. Jednotlivé priority a opatření programu na česko-polské hranici uvádí tab. č. 2.4.

Tabulka 2.4: Priority a opatření CIP Interreg IIIA ČR – PL 2004 – 2006

Priority	Oblast podpory	Celková alokace (v Kč)
Priorita 1	Další rozvoj a modernizace infrastruktury na zlepšení konkurenceschopnosti přeshraniční oblasti	22.730.666
1. oblast	Podpora infrastruktury přeshraničního významu	
2. oblast	Infrastruktura zaměřená na ochranu životního prostředí a na prevenci povodní	
3. oblast	Zajištění infrastruktury na podporu podnikání a cestovního ruchu	
Priorita 2	Rozvoj místní společnosti v přeshraniční oblasti	10.005.855
1. oblast	Rozvoj cestovního ruchu	
2. oblast	Podpora iniciativ místních komunit (Fond mikroprojektů)	9.850.000
3. oblast	Rozvoj a podpora přeshraničních organizačních struktur a sítí	
Priorita 3	Technická pomoc	1.766.426
1. oblast	Řízení, realizace, monitorování a kontrola	
2. oblast	Propagace a hodnocení programu	

Zdroj: www.businessinfo.cz, 2004; vlastní úprava

Řídícím orgánem v programu na česko-polské hranici bylo ustanoveno *Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky*.

V rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA byl realizován i tzv. *Fond mikroprojektů* (FMP), který navazoval na úspěšný program přeshraniční spolupráce CBC Phare - Společný fond malých projektů.

Fond mikroprojektů podporuje hlavní cíle česko-polského programu přeshraniční spolupráce. Jedná se zejména o pomoc příhraničním regionům při překonávání specifických vývojových problémů, vyplývajících z jejich relativní izolace v rámci národních ekonomik. Cílem FMP je budování a rozvoj odborných zdrojů pro místní a regionální instituce při regionálním rozvoji, zmírnění okrajového charakteru příhraničních oblastí a zlepšování kvality života a ožívování celkového hospodářství na obou stranách hranice, zvláště s využitím potenciálu cestovního ruchu. Z tohoto fondu mohou být spolufinancovány malé neinvestiční projekty, které mají prokazatelný přeshraniční dopad.

V programovacím období 2004 – 2006 byly z Fondu mikroprojektů v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA financovány projekty, které řešily v první řadě hospodářský rozvoj spolu s rozvojem turismu a cestovního ruchu. Dále to byly společné přeshraniční plánovací a rozvojové studie v oblasti životního prostředí, projekty zabývající se místní demokracií a lidskými zdroji v oblasti řešení důsledků restrukturalizace území a v neposlední řadě byly finanční prostředky poskytnuty také na společné kulturní a sportovní aktivity.

Od roku 2005 bylo v euroregionu prostřednictvím Fondu mikroprojektů v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA schváleno celkem 45 projektů podpořených částkou více jak 9,850 mil. Kč z Evropského fondu regionálního rozvoje. Projekty, které byly podpořeny z fondů Evropské unie, musely být podány v řádném termínu, se správným vymezením a potřebnými dokumenty do data vyhlášeného příslušným euroregionem. Harmonogram termínů pro předkládání žádostí a termínů zasedání *Regionálního řídicího výboru* (RŘV) je uveden v tabulce 2.5.

Tabulka 2.5: Harmonogram Fondu mikroprojektů Euroregionu Těšínské Slezsko

Zasedání RŘV	Konečný termín pro předložení žádostí	Termín zasedání RŘV
1.	29. července 2005	29. září 2005
2.	23. září 2005	14. prosince 2005
3.	20. ledna 2006	27. dubna 2006
4.	2. června 2006	2. října 2006
5.	22. září 2006	18. prosince 2006

Zdroj: Interní materiály Sekretariátu Euroregionu Těšínské – Slezsko, 2008; vlastní úprava

Každá předložená žádost byla hodnocena čtyřmi, na sobě zcela nezávislými osobami, z nichž vždy dvě byly osobami jiné národnosti a poté předloženy ke schválení Regionálnímu řídicímu výboru. Ten znovu hodnotil projekty, přičemž dbal na doporučení, která mu byla předložena po předchozím hodnocení projektu. Projekty byly hodnoceny slovy „splnil/splnil částečně/nesplnil“. V tabulce 2.6 je v rámci jednotlivých výzev znázorněn celkový přehled průběhu Fondu mikroprojektů, podaných a následně schválených žádostí, včetně poskytnutých finančních zdrojů.

Tabulka 2.6: Přehled předložených a schválených projektů Fondu mikroprojektů v období 2004 – 2006

Výzva	Počet podaných projektů	Počet schválených projektů	Poskytnuté finanční zdroje (v Kč)
1.	17	11	1.436.750
2.	21	19	1.808.885
3.	48	31	1.741.787
4.	24	15	1.592.630
5.	21	13	1.709.617
Celkem	131	89	8.289.669

Zdroj: Interní materiály Sekretariátu Euroregion Těšínské - Slezsko, 2008, vlastní úprava

2.5.3 Operační program Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko 2007 – 2013

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Polsko 2007 - 2013 je jedním z operačních programů v rámci Cíle 3 - Evropské územní spolupráce a je na něj z fondů EU vyčleněno přibližně 219,46 mil. EUR, které mají být z českých a polských národních veřejných zdrojů navýšeny spoluúčastí o 38,73 mil. EUR. Pro českou stranu je z fondů EU plánováno 103,68 mil. EUR (cca 2,92 mld. Kč), což činí přibližně 0,39 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku. V následující tabulce jsou znázorněny čtyři základní prioritní osy a finanční zdroje vymezené pro jejich naplnění.

**Tabulka 2.7: Prioritní osy Operačního programu Přeshraniční spolupráce
ČR – Polsko 2007 – 2013**

Prioritní osa	Oblast podpory	Celková alokace (v mil. EUR)
Prioritní osa I.	Posilování dostupnosti, ochrana životního prostředí a prevence rizik	70,21
1. oblast	Posilování dostupnosti	41,69
2. oblast	Ochrana životního prostředí	17,55
3. oblast	Prevence rizik	10,97
Prioritní osa II.	Zlepšení životních podmínek pro rozvoj podnikatelského prostředí a cestovního ruchu	78,99
1. oblast	Rozvoj podnikatelského prostředí	10,97
2. oblast	Podpora rozvoje cestovního ruchu	59,25
3. oblast	Podpora spolupráce v oblasti vzdělávání	8,77
Prioritní osa III.	Podpora spolupráce místních společenství	57,05
1. oblast	Územní spolupráce veřejných institucí	6,58
2. oblast	Podpora společenských, kulturních a volnočasových aktivit	6,58
3. oblast	Fond mikroprojektů	43,89
Prioritní osa IV.	Technická asistence	13,21

Zdroj: <http://euroregion.infoereg.cz>, 2008; vlastní úprava

Operační program je zaměřen na podporu jak české⁶³ tak i polské⁶⁴ strany regionu a finanční zdroje se alokují zejména do oblastí dopravy, životního prostředí, hospodářské spolupráce, podpory rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, vzdělávání, kulturních a společenských aktivit a spolupráce územních samospráv. Tento operační program je rozdělen do čtyř prioritních os, které jsou dále přesněji vymezeny do jednotlivých oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny. Samostatnou oblastí podpory Prioritní osy III. je Fond mikroprojektů.

Fond mikroprojektů

V roce 2004 byl v rámci Iniciativy INTERREG IIIA na hranici Česká republika – Polsko vytvořen *Fond mikroprojektů* jako významný nástroj pro podporu a rozvoj přeshraniční spolupráce. Navazuje na Společný fond malých projektů, který v česko-polském pohraničí fungoval od roku 1996 v rámci programu Phare Credo a od roku 1999 v rámci programu Phare CBC.

Fond mikroprojektů ze všeobecného hlediska podporuje naplnění klíčových cílů stanovených v CIP pro česko-polské příhraničí, zejména pak pomáhá subjektům v příhraničním území překonat specifické rozvojové problémy vyplývající z jejich relativní izolace v rámci národních ekonomik. Fond dále podporuje zakládání a rozvoj spolupracujících systémů na obou stranách hranice a vytváření spojovacích článků mezi těmito systémy se širšími vazbami na Evropskou Unii. Cílem Fondu mikroprojektů v období 2007 - 2013 je zejména:

- zmírnit okrajový charakter těchto oblastí a tím zlepšit kvalitu života a vytvořit spolupracující systémy na obou stranách hranice,
- podporovat další rozvoj hospodářského potenciálu příhraničních regionů posilováním stávajících struktur, zvyšováním soutěživosti českých a polských subjektů a ožíváním celkového hospodářství na obou stranách hranice, zvláště pak využitím potenciálu cestovního ruchu.⁶⁵

⁶³ kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský

⁶⁴ regiony Jeleniogórský, Wałbrzyský, Nyský, Opolský, Rybnický, Bielský a také okresy Pszczyński a Strzelieński

⁶⁵ <http://euroregion.inforeg.cz>, 2008

Do Fondu mikroprojektů je pro celou oblast česko–polské spolupráce vyčleněno 20% finančních prostředků operačního programu z částky 219,46 mil. EUR. Z tohoto fondu mohou žadatelé získat podporu ve výši 2.000 – 30.000 EUR za předpokladu, že celkové náklady projektu nepřekročí částku 60.000 EUR. Evropská unie však může tyto projekty spolufinancovat pouze do výše 85% celkových nákladů jednotlivých projektu. Žadatelé o finanční podporu z Fondu mikroprojektů mohou od 16. června 2008 předkládat žádosti o podporu projektů, které:

- budou obsahovat značnou míru spolupráce partnerů projektu,
- budou mít jasný přeshraniční efekt,
- aktivity projektu budou jasně a zřetelně popsány,
- budou obsahovat inovační myšlenky,
- bude zajištěna udržitelnost projektu.⁶⁶

Správci Fondu mikroprojektů jsou v rámci Operačního programu Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko jednotlivé euroregiony. Na území Euroregionu Těšínské Slezsko – Śląsk Cieszyński je **správce** a zároveň administrátorem Fondu mikroprojektů na české straně *Regionální sdružení pro česko-polskou spolupráci Těšínského Slezska* se sídlem v Českém Těšíně. Administrátorem polské části euroregionu je *Stowarzyszenie Rozwoju i Współpracy regionalnej "Olza"* se sídlem v Cieszynie. V rámci Fondu mikroprojektů bude možno v Euroregionu Těšínské Slezsko v tomto programovacím období 2007 - 2013 rozdělit celkem 5,483 mil. EUR.

Fond mikroprojektů byl odstartován v Euroregionu Těšínské Slezsko dne 11. 4. 2008. Žádosti o finanční podporu v rámci Fondu mikroprojektů budou přijímány do 19. 6. 2008. V první polovině září tohoto roku, konkrétně 11. září 2008, proběhne **1. zasedání Euroregionálního řídicího výboru**, který bude rozhodovat o výběru projektů, jež budou podpořeny. Upřednostňovány budou tzv. **společné projekty**⁶⁷ při uplatnění principu vedoucího partnera. Vedoucí partner projektu předkládá projektovou žádost, je vybrán na základě dohody všech ostatních partnerů projektu a je zodpovědný za celou realizaci projektu.

⁶⁶ tamtéž

⁶⁷ Společný projekt je takový projekt, který splňuje 2 ze 4 podmínek: společná příprava, společná realizace, společný personál a společné financování.

3 Realizace vybraného programu přeshraniční spolupráce na příkladu konkrétního projektu

Euroregion Těšínské Slezsko každoročně pomáhá realizovat řadu projektů, prostřednictvím programů na podporu přeshraniční spolupráce. Ze spousty přijatých žádostí vybírá ty nejefektivnější, ty které v co největším rozsahu naplňují předem stanovené cíle euroregionu a také ty, jejichž formální i obsahová stránka je v souladu s předpisy. Vybrané projekty jsou schvalovány *Regionálním řídicím výborem* a následně jsou žadatelům projektů poskytnuty finanční prostředky ve výši stanovené výborem.

V následujícím textu této kapitoly je představena Slezská církev evangelická augsburského vyznání (SCEAV), hnutí Křesťanské společenství – Społeczność Chrześcijańska (KS-SCH)⁶⁸ jako předkladatel projektu a konkrétní projekt, který toto hnutí organizovalo „Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní“. Projekt byl realizován prostřednictvím Fondu mikroprojektů, konkrétně naplňuje prioritní osu 2 – Rozvoj místní společnosti v příhraniční oblasti, oblast podpory 2.2 – Podpora iniciativ místních komunit (Fond mikroprojektů), v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA v roce 2006.

3.1 Projektový záměr: „Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní“

Pod názvem *Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní* se skrývá realizace dvou **stanových táborů** pro mládež ve věku 13 – 26 let ve obcích Smilovice a Dzięcielów. Od roku 2001 byl tento tábor součástí přeshraničního projektu „Dzięcielów-Smilovice“, realizovaného v rámci Společného fondu malých projektů. V roce 2006 byl tento projekt zařazen jako projekt přeshraničního charakteru do Fondu mikroprojektů.

Projekt *Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní* je na české straně euroregionu organizován *Křesťanským společenstvím – Społecznością Chrześcijańską* se sídlem v Českém Těšíně, pod vedením ředitele tábora pana Ing. Pavla Kaczmarczyka. Polská strana je zastoupena organizací *Centrum Misji i Ewangelizacji Kościoła Lutherańskiego w Rzeczypospolitej*

⁶⁸ Křesťanské společenství - Społeczność Chrześcijańska je vnitrocírkevní misijní hnutí v rámci Slezské církve evangelické augsburského vyznání.

Polskiej, v Dzięgielówie, v zastoupení ředitele této organizace i tábora pana Mgr. Grzegorza Gienzy.

Termín konání obou táborů byl různý právě proto, aby se obou těchto setkání mohli zúčastnit jak lidé z české části euroregionu tak i polské části. V Dzięgielówie (PL) tábor proběhl ve dnech 8. – 16. července 2006, ve Smilovicích (CZ) se tábor uskutečnil 22. – 29. července 2006.

3.1.1 Výchozí stav a zdůvodnění realizace projektu

Tento projekt byl zaměřen na umožnění setkávání Čechů a Poláků, navázání osobních kontaktů, prezentaci kultury druhého regionu či státu (např. prostřednictvím vystoupení zahraničních uměleckých těles). Projekt umožnil vzájemné sdílení křesťanských hodnot, které tvoří významný integrující element ve společnosti Euroregionu.

Primárně byl projekt zaměřen na mládež ve věku 13-26 let; dílčí části projektu byly pak určeny dětem a některé části projektu byly přístupné široké veřejnosti. Mladá generace, pro níž byl projekt uskutečněn, byla pro realizátory projektu velkou výzvou. Sami pocítovali, že dnešní mladí lidé ve světě 21. století mají velký výběr možností, které však mají i své stinné stránky. Organizátoři chtěli mladým lidem pomoci najít pozitivní vzory, naučit je dobrým mravům, nalézt smysluplný a pozitivní přístup k životu, vštípit jim morální hodnoty. Dnešní mládež je budoucí nositelkou kultury, společenských nálad, mravních a etických hodnot a bude formovat následující generace. Pomocí hlavních činností jakými jsou například přednášky, semináře, diskuse a sdílení ve skupinkách s praktickou aplikací nebo umělecké večery se tak organizátoři pokusili připravit našemu regionu „světlejší zítřky“.

Projekt naplnil **specifickou prioritu Euroregionu Těšínské Slezsko** v oblasti *Společné kulturní a sportovní activity*. Projekt tedy stál na společných kulturních a sportovních aktivitách, které zprostředkovaly poznání kulturního bohatství zahraniční části euroregionu.

3.1.2 Cíle projektu

Projekt byl cíleně koncipován v souladu s myšlenkou „Evropa regionů“. Konkrétními **cíli projektu** byly:

- setkávání a navazování vztahů mezi mladými lidmi a to zejména na osobní úrovni,
- vzájemné bližší poznání mezi polskou a českou stranou,
- zlepšení vzájemných vztahů z hlediska kultury, předávání duchovních hodnot, mentality obou národů (zvláště při sportovních turnajích), rovněž z hlediska odlišnosti jazyků,
- poznávání sociálních problémů, sociálního i životního prostředí,
- spontánní překonávání transkulturních bariér.

Specifickým cílem projektu bylo pomoci účastníkům tábora, kteří jsou součástí mladé generace prožívající úpadek morálních, etických a duchovních hodnot, tyto hodnoty objevovat a ztotožnit se s nimi.

3.1.3 Předkladatel projektu „Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní“

Předkladatelem projektu bylo *Křesťanské společenství – Społeczność Chrześcijańska*, která byla zároveň žadatelem o finanční dotaci. Toto společenství je hnutí spadající pod Slezskou církev evangelickou augsburského vyznání.

Slezská církev evangelická augsburského vyznání

Slezská církev evangelická augsburského vyznání vznikla v roce 1950. Její kořeny však sahají daleko do minulosti, až do první poloviny 16. století. Samotná církev existuje již několik staletí, ale stejně jako se v průběhu času mění vše, měnil se i název církve.

Církev má kolem 30 000 členů, kteří žijí ve 21 sborech. Církev působí na poměrně malém území regionu Těšínského Slezska v délce asi 100 km a šířce přes 40 km. V církvi působí 37 farářů a desítky dobrovolných pracovníků. Nejvyšším orgánem církve je **synod**, který rozhoduje o všech církevních otázkách. Členy synodu jsou členové církevní rady, senioři a seniorátní kurátoři, delegáti jednotlivých sborů, pastoři a delegáti jmenováni ostatními

církevními organizacemi. Církev řídí devítičlenná církevní rada⁶⁹ (4 ordinovaní a 5 neordinovaných členů). Sídlem církevní rady je město Český Těšín. V čele církve stojí **biskup** a kurátor církve, a jejich náměstci.

SCEAV má pod sebou několik dalších organizací mezi něž patří:

- Benjamin.
- Evangelická společnost – Towarzystwo Ewangelickie.
- Křesťanské společenství – Społeczność Chrześcijańska.
- Přítel.
- Sdružení Martina Luthera v ČR.
- Slezská diakonie.
- Základní církevní škola, Třinec, Kaštanová 412.
- Katedra společenských věd - odd. křesťanské výchovy Pedagogické fakulty OU.
- Křesťanské video studio Projekt Izrael.
- Diakonický institut.⁷⁰

Křesťanské společenství – Społeczność Chrześcijańska

Křesťanské společenství - Społeczność Chrześcijańska je vnitrocírkevní misijní hnutí v rámci Slezské církve evangelické augsburského vyznání. Posláním křesťanského společenství je "sdružovat křesťany bez rozdílu věku, pohlaví, rasy, národnosti, být otevřenými pro všechny, kteří přijímají Boží zásady".

Hnutí stojí na zásadách biblického učení o všeobecném kněžství.⁷¹

Křesťanské společenství vzniklo roku 1906 jako náboženský spolek, který sdružoval své členy bez ohledu na národnost. Společenství se po několika letech své existence však rozdělilo na tři samostatné celky (český, polský a německý), které mezi sebou i nadále spolupracovaly a pořádali společné akce. Druhá světová válka sebou přinesla zánik

⁶⁹ Členy církevní rady jsou: biskup, náměstek biskupa, dva členové volení z instalovaných duchovních církve, církevní kurátor, místokurátor a tři členové volení z neordinovaných členů církve.

⁷⁰ <http://www.sceav.cz>, 2008

⁷¹ <http://ks-sch.cz>, 2008

německého a polského Společenství, které bylo však po válce obnoveno. Po nástupu komunistické vlády nemohlo nadále Křesťanské Společenství legálně pokračovat ve formě spolkové činnosti a proto práce tohoto Společenství pokračovala v ilegalitě pod názvem „misijní práce“. Po sametové revoluci využili členové hnutí „misijní práce“ nových společenských poměrů a na obnovující konferenci dne 30. listopadu 1990 se ustavili jako občanské sdružení pod názvem „Křesťanské společenství – Społeczność Chrześcijańska“ (KS-SCH). Ministerstvem vnitra byli registrováni dne 13. února 1991.

Hlavními cíli KS – SCH jsou:

- evangelizace a misie,
- biblické vyučování a duchovní vzdělávání věřících,
- vedení k posvěcenému životu,
- všeobecné kněžství.⁷²

Misijní hnutí spolupracuje s dalšími probuzeneckými hnutími stejného zaměření u nás i v zahraničí. Hnutí působí mezi dětmi, mládeží a dospělými. Obsahem práce je činnost evangelizační, výchovná, vzdělávací, charitativní, včetně zaměření na vysvobození lidí z různých závislostí.

Činnost hnutí je vykonávána členy zásadně dobrovolně a bezplatně, podle potřeb a finančních možností hnutí však zaměstnává pracovníky i na plný úvazek. Finanční prostředky získává z příspěvků svých členů, z darů jednotlivců, církví a organizací doma i v zahraničí a také z výnosů vlastní činnosti. Hnutí jako právnická osoba může nabývat a prodávat movitý i nemovitý majetek. Zásady hospodaření schvaluje konference hnutí v souladu s platnými předpisy.⁷³

Orgány hnutí jsou Celomisijní konference delegátů, Ústřední vedení, Revizní komise a Rada společenství. KS – SCH se člení na jednotlivé **organizační jednotky**, kdy každá má své činitele, kterými vykonává svá práva a povinnosti. Základní jednotkou je **místní společenství** KS-SCH jako sdružení členů misijního hnutí v určitém obvodu. Způsobilstvím svým jednáním nabývat práv a zavazovat se má hnutí jako celek. Místní společenství jednají v rozsahu vyplývajícím z vnitřního řádu KS-SCH.

⁷² <http://www.ks-sch.cz>, 2008

⁷³ http://www.ks-sch.cz/download/stanovy_2006.pdf, 2008

Činnost KS – SCH má vůči SCEAV pouze doplňující, nebo částečně zavazující charakter. Hnutí by nemělo vykonávat činnosti, které jsou předmětem činnosti SCEAV, mělo by se spíše zaměřit na práci podporující SCEAV a vykonávání aktivit, které naplňují cíle tohoto společenství.

KS – SCH organizuje setkávání lidí všech věkových kategorií, pořádá přednášky na různá témata, školení, rozšiřování a vydávání křesťanské literatury, zabývá se protidrogovou, protialkoholní i národnostní problematikou menšin, pořádá různá soustředění, kurzy i vícedenní pobyty. Při organizaci těchto akcí spolupracuje s různými institucemi. Jednou z těchto institucí je i **Euroregion Těšínské Slezsko**, který má nemalý podíl na realizaci projektu KS – SCH „*Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní*“, kterým je označen tábor pro mládež konaný ve Smilovicích. KS – SCH tento tábor organizuje již 18 let.

3.2 Popis aktivit projektu „Jestešmy tacy sami – Jsme prostě stejní“

3.2.1 Příprava projektu

Zasedání **přípravného výboru** se uskutečňovala pravidelně, jednou měsíčně, už rok před zahájením tábora. Setkání měla ustálenou strukturu, kdy se začínalo zamyšlením nad biblickým textem a konverzací nad určitým duchovním tématem, jejímž cílem bylo zhodnotit význam dané otázky a možnost jejího předání mladému člověku prostřednictvím projektu. Poté následovala diskuse a rozhodování o koncepčních otázkách a dílčích problémech, přednesených jednotlivými osobami a sekcemi, které jsou zodpovědné za různé dílčí otázky spojené s přípravou tábora.⁷⁴

Setkání samotné **programové sekce** se také konala každý měsíc po dobu jednoho roku před zahájením tábora. Účastníci těchto setkání v prvních měsících vytýčili základní body programu jako je téma, struktura a harmonogram programu. Na dalších schůzích se již zabývali konkrétně jednotlivými body programu a jejich personálním zabezpečením. V příloze číslo 2 je uveden přehled dat a míst všech oficiálních setkání přípravného výboru a programové sekce.

⁷⁴ Program, propagace, financování, příprava skupinkových vedoucích, správa majetku, strava, ozvučení a elektrifikace, zdravotní péče a bezpečnost, výstavba a obsluha velkého stanu, dozor nad stanovým městečkem, příprava sportovních turnajů, redakce táborového časopisu.

V průběhu příprav tábora se konaly i **schůze ředitelů** obou táborů Ing. Pavla Kaczmarczyka a Mgr. Grzegorza Gienzy. Schůze se konaly střídavě v Dziegielówie a Smilovicích, tedy na konkrétních místech konání jednotlivých táborů, v termínech 9. ledna 2006, 12. března 2006, 27. května 2006 a 3. července 2006.

3.2.2 Realizace projektu

Projekt byl realizován v průběhu jednoho roku od října 2005 do září 2006. Hlavní částí projektu byla realizace týdenního stanového tábora. Tábor byl realizován v obcích Smilovice a Dziegielów. Datum konání tábora na území České republiky byl 22. – 29. července 2006. Tábor byl propagován pomocí billboardů (4 ks) a plakátů (300 ks), které byly vyvěšovány během měsíce června. Pozvánky a brožury, ve kterých byl vymezen harmonogram projektu a byly představeny hlavní osobnosti tábora, se nejen k účastníkům tábora dostaly v červenci 2006 před zahájením tábora. Propagace byla zajišťována regionálními deníky, rozhlasovými stanicemi a propagačními agenturami.

Registrace

Osoby z ČR se mohly přihlašovat a platit do 30. června 2006. Při pozdějším podání přihlášky jim již nebyla zaručena strava. Zahraniční osoby se mohly na tábor přihlásit v témže termínu, platbu však prováděly na místě. Registrace probíhala v sobotu 22. července 2006 od 12.00 hod. Zaregistrovaný účastník obdržel informační brožuru (včetně popisu programu), stravovací a identifikační kartu. V dalších dnech probíhala registrace v určených hodinách v přestávkách mezi hlavními body programu. V tabulce 3.1 je uveden přehled přihlášených účastníků podle plánu a ve skutečnosti.

Tabulka 3.1: Počet přihlášených účastníků

	plán	skutečnost
Počet registrovaných účastníků primární cílové skupiny	200 osob	325 osob
Počet účastníků sekundární skup.nad 27 let	700 osob	1200 osob
Počet účastníků sekundární skup do 13 let	100 osob	150 osob

Zdroj: Závěrečná zpráva o realizaci projektu, Interní materiály KS-SCH, 2006; vlastní úprava

Úprava areálu

Od počátku července 2006 probíhaly přípravné práce v areálu tábora: příprava stanového městečka, příprava hřišť, příprava parkovací plochy, stavba velkokapacitních stanů, příprava informačních tabulí a informačního centra. Realizaci příprav prováděli členové technické sekce tábora a dobrovolníci z řad mládeže. Poté, co byl postaven stan, bylo provedeno ozvučení a elektrická instalace. Hlídní tábora zajišťovala v nočních hodinách dobrovolníci starší 23 let ve skupinách po 4 – 6 lidech.

Stravování probíhalo dle připravených jídelníčků. Přípravu anebo výdej stravy zajišťovaly dobrovolnice. Evidence stravníků a vydaných jídel byla vedena počítačem (čtečka, čárový kód). Po celou dobu tábora byl na místě přítomen zdravotník a hasič odpovídající kvalifikace.

3.2.3 Hlavní aktivity

Mezi hlavní aktivity, které proběhnou v rámci hlavní části programu patří:

- semináře vedené českými i zahraničními odborníky,
- přednášky na aktuální témata z křesťanského pohledu,
- workshopy,
- diskusní skupinky,
- koncerty hudebních skupin,
- sportovní turnaje.

V příloze číslo 3 je uveden seznam jednotlivých seminářů a workshopů, včetně jejich personálního zabezpečení.

3.2.4 Harmonogram tábora

Tábor byl zahájen 22. července 2006 proslovem ředitele tábora. V následujících dnech probíhal program tábora dle předem stanoveného harmonogramu. Pro zpestření se jednotlivé dny od sebe lišily nejen skladbou programu, ale také různými tématy přednášek a seminářů, odlišnými večerními koncerty a zábavnými programy, byl vymezen dostatečný prostor pro kolektivní sportovní hry i kreativní tvorbu.

V dopoledních hodinách se účastníci tábora mohli dobrovolně zúčastnit vždy několika seminářů a jedné přednášky. Jedno dopoledne bylo určeno pro sportovní turnaje (fotbal, volejbal), do nichž se mohli účastníci v předstihu přihlásit v libovolně složených družstvech. Pro ty, kteří se nezapojili do turnajů byl připraven doprovodný sportovní program v podobě vodního fotbalu, jízdy na motokárách či jiných silových hrách. Byl zorganizován také skupinový desetiboj, kdy se účastníci rozdělení do diskuzních skupin pokoušeli vyhrát celotáborovou hru. Úkolem bylo projít všemi stanovišti a plnit na nich různé úkoly. Odpoledne byla pro účastníky i širokou veřejnost připravena jedna přednáška, která se konala v hlavním stanu. Během volného času po obědě mohli registrovaní účastníci zdokonalit a rozvinout své schopnosti na několika workshopech. Přesná organizace jednotlivých dnů je uvedena příloze č. 4. Tábor zakončil ředitel tábora zhodnocením celé akce a poděkováním všem zúčastněným dne 29. července 2006.

3.3 Hodnocení projektu

Pořadatelé projektu měli po celou dobu trvání projektu na mysli cíle, které si na počátku realizace stanovili. Pro naplnění cílů projektu bylo nutné především zapojit samotné účastníky do projektu. Pořadatelé tak umožnili **mladým aktivně se účastnit v programu**, kde měli možnost uplatňovat své tvůrčí myšlenky; jednalo se o kreativní setkání ve skupinkách, možnost seberealizace v pěveckém, breakovém workshopu. Jeden večer byl vyčleněn pro vystoupení mladých uměleckých talentů.

Aby bylo vyřešeno **mezigenerační napětí**, které je problémem v každém státě, byl dán prostor k setkání těchto generací. Ze strany starší generace tak mohlo dojít k poznání kultury mládeže, a mohl být vytvořen předpoklad k porozumění. Po celou dobu trvání tábora byl dán prostor mladým účastníkům projektu řešit své osobní problémy a konzultovat své pohledy a názory s lidmi k tomu určenými z řad střední a starší generace. Tuto možnost využilo téměř třicet osob. Při konzultacích byli účastníkům k dispozici odborníci s bohatými zkušenostmi.

K překonávání **transkulturních bariér** a rozvíjení dialogu mezi mládežníky z ČR a Polska sloužilo poznávání vzájemných kultur, prostřednictvím koncertů, kde vystoupila profesionální hudební skupina z Polska, která se setkala s příznivým přijetím účastníků a která na táboře také prodala své nahrávky na CD. Výrazný polský element byl každodenně přítomen na pěveckém workshopu, který vedla profesionální vokalistka z Polska. Účastníci

workshopu nacvičovali polské písně, kterými obohatili i repertoár svých vlastních hudebních těles. S mimořádným ohlasem mládežníků se setkal večer nevšedních hostů, kde vyprávěl svůj životní příběh polský kazatel a bývalý vězeňský kaplan. Vzájemnou sounáležitost a atmosféru mezinárodního bratrství mohou účastníci již tradičně ve společném zpěvu moderních duchovních písní, a to jak v češtině, tak i v polštině. Účastníci mohli otestovat svá přátelství spojená se soutěživostí díky účasti na sportovních turnajích a atrakcích.

Z hlediska partnerů podílejících se na tomto projektu docházelo k **prohloubení výměny zkušeností v práci mezi mládeží** i v jednotlivých aspektech technického a programového zajištění projektu. Prohloubení spolupráce je možno spatřovat i s krátkým časovým odstupem například v tom, že na táboře polského partnera v Zelówie, konaného v posledním týdnu července, byl hlavním řečníkem čech nebo v tom, že na bohoslužebné setkání mládeže KS-SCh u příležitosti konce školního roku 27. 8. 2006 byl mládežníky pozván polský kazatel, který se účastnil jak polského, tak i českého tábora v rámci projektu Jesteśmy tacy sami – Jsme prostě stejní. V následující tabulce, je znázorněno, jak si pořadatelé dobře poradili se splněním stanovených cílů.

Tabulka 3.2: Naplnění cílů projektu

Ukazatel	Plán	Skutečnost	Rozdíl
Počet společných kulturních, sportovních a vzdělávacích akcí	1	1	0
Počet konferencí, seminářů a workshopů	18	29	11
Počet účastníků místních společných iniciativ	200	310	110
Počet organizací účastnících se místních iniciativ	2	2	0

Zdroj: Závěrečná zpráva o realizaci projektu, Interní materiály KS-SCH, 2006; vlastní úprava

Z výše uvedené tabulky vyplývá, že cíle projektu byly ve vztahu k plánovaným hodnotám naplněny a v některých případech bylo dosaženo hodnot vyšších. Cíle, které si realizátoři projektu stanovili jsou relativně snadno kvantifikovatelné prostřednictvím vybraných ukazatelů, ale kvalitativní hodnocení naplňování cílů bude možno provést až s odstupem času. Je však zřejmé, že kontakty, které byly během projektu navázány napříč hranicí se stanou východiskem užší spolupráce Čechů a Poláků z obou stran hranice.

Předpoklady se potvrdily, projekt byl vyhodnocen jako efektivní a úspěšný v naplňování svých cílů. Právě pro tak dobré hodnocení se pořadatelé rozhodli pokračovat v realizaci tohoto projektu, spolu se svými polskými partnery i v následujících letech.

Závěr

Cílem této bakalářské práce bylo představit dimenzi přeshraniční spolupráce v Evropské unii v rámci euroregionů prostřednictvím využití programů podpory přeshraniční spolupráce jako formy pomoci méně rozvinutým oblastem na hranicích jednotlivých států EU. Práce je zaměřena na vymezení významu a úlohy Euroregionu Těšínské Slezsko a jeho přínosu v rozvoji právě česko-polského příhraničního území prostřednictvím využití vybraných programů podpory přeshraniční spolupráce.

První kapitola je zaměřena na obecné vymezení přeshraniční spolupráce v rámci euroregionů. Součástí první kapitoly je stručné představení všech euroregionů nacházejících se při jednotlivých hranicích ČR. Ve zbývajících částech kapitoly jsou zmíněny programy podpory přeshraniční spolupráce v ČR od předvstupního období až po současnost. Těmito programy jsou Phare CBC, Iniciativa Společenství Interreg III (v rámci tohoto programu bylo poskytnuto pro celou ČR celkem 55 mil. EUR) a Operační programy přeshraniční spolupráce programovacího období 2007 – 2013 (pro toto období se počítá s částkou podpory 643,72 mil. EUR). Euroregiony v České republice fungují celkem spolehlivě. Všechny se snaží zapojit co nejvíce do všech vyhlášených programů na podporu přeshraniční spolupráce a docílit tak efektivního rozvoje příhraničního území.

Ve druhé kapitole je uvedena charakteristika Euroregionu Těšínské Slezsko. Důležitou částí kapitoly v rámci celé bakalářské práce je shrnutí zapojení euroregionu do programů podpory přeshraniční spolupráce. V této podkapitole je uvedeno postupné zapojování euroregionu do tří oblastí podpory: před vstupem ČR do EU, po vstupu do EU v programovacím období 2004 – 2006 a v současném programovacím období 2007 – 2013. Euroregion Těšínské Slezsko se zapojil do programů, ve kterých realizoval více než 70 projektů ještě před vstupem České republiky do EU a do roku 2003 vyčerpal ze Společného fondu malých projektů celkem 357.155 EUR. Po vstupu ČR do EU bylo v euroregionu prostřednictvím Fondu mikroprojektů v rámci Iniciativy Společenství Interreg IIIA schváleno celkem 89 projektů podpořených částkou více jak 8,289 mil. Kč. Pro období 2007 – 2013 je pro Euroregion Těšínské Slezsko vyčleněno celkem 5,483 mil. EUR v rámci Fondu mikroprojektů. Fond mikroprojektů byl odstartován v Euroregionu Těšínské Slezsko dne 11. 4. 2008. Spolupráce s Euroregionem Těšínské Slezsko probíhala na dobré úrovni, i přesto bylo však obtížné sehnat potřebné informace

pro sepsání této bakalářské práce. Údaje o zapojení euroregionu do jednotlivých programů byly dostupné jen na sekretariátě tohoto euroregionu a získání těchto materiálu bylo podmíněno ústní domluvou a osobní schůzkou přímo se sekretářem Euroregionu Těšínské Slezsko.

V poslední, třetí kapitole, je představen konkrétní projekt „Jesteśmy tacy sami – Jsme prostě stejní“, který byl realizován v roce 2006 v rámci Euroregionu Těšínské Slezsko, prostřednictvím programu podpory přeshraniční spolupráce Interreg IIIA. Projekt byl podpořen Fondem mikroprojektů. Délka trvání projektu byla 11 měsíců, přičemž hlavní částí projektu byl stanový tábor v obcích Dziegielów a Smilovice. Ve Smilovicích se tábor konal od 22. do 29. července. Projekt byl realizován s cílem bližšího poznání mezi českou a polskou stranou euroregionu a měl být pomoci k překonávání transkulturních bariér. Projekt byl s odstupem času vyhodnocen jako velmi úspěšný v naplňování svých cílů a proto se realizátoři tohoto projektu rozhodli pokračovat v myšlence navazování bližších vztahů Čechů a Poláků i v následujících letech. Projekt byl realizován v roce 2007 znovu a uskuteční se i v letošním roce. Je tedy zřejmé, že kontakty, které byly navázány v roce 2006 přetrvávají a jsou utužovány v další spolupráci.

Seznam použité literatury

Knihy:

1. DOČKAL, V. CHOVANČÍK, M. *Přeshraniční spolupráce na východních hranicích České republiky: růžový obláček a hrana reality*. Brno: MUNI, 2005. 136 s. ISBN 80-210-3751-2.
2. VAŠKO, M. *Zapojení České republiky do vytváření euroregionů. In Cestovní ruch a regionální rozvoj*. Praha: VŠE, 2002. 95 s. ISBN 80-245-0445-6.
3. WILAM, P. *Podpora přeshraniční spolupráce v Evropské unii a v asociovaných zemích*. Ostrava: OSU, 2004. 70 s. ISBN 80-7042-909-7.

Elektronické publikace:

4. EUROPEAN COMMISSION, DIRECTORATE-GENERAL FOR REGIONAL POLICY. *Inforegio Panorama_12_2007* [online]. 2007. [cit. 20.3.2008]. Dostupné z: <http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/panora_en.htm>.
5. FONDY EVROPSKÉ UNIE. *Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007 – 2013* [online]. 2007. [cit. 2.4.2008]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/uploads/documents/Programy_2007_2013/Evropska_uzemni_spoluprace/CR_Polsko/OPPS_CR_PR_2007_2013.pdf>.
6. INTERREG IIIA. *Program Iniciativy Společenství INTERREG IIIA Česká republika – Polsko* [online]. 2004. [cit. 2.4.2008]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/interreg-iiia/1001138>>.

Interní materiály KS-SCH:

7. KS-SCH. *Závěrečná zpráva o realizaci projektu*. Český Těšín, říjen 2006. 12 s.
8. KS-SCH. *Žádost o grant 2006*. Český Těšín, červen 2005. 23 s.

WWW stránky:

9. *BusinessInfo* [online]. Phare – BusinessInfo.cz. 2003. [cit. 19.3.2008]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/p/phare/1000709/5328/?fornewsid=5328>>.
10. *BusinessInfo* [online]. Přeshraniční spolupráce – BusinessInfo.cz. 2007. [cit. 14.4.2008]. Dostupné z: <<http://www.businessinfo.cz/cz/rubrika/preshranicni-spoluprace/1001636>>.
11. *Centrum pro regionální rozvoj České republiky* [online]. CRR – CBC Phare. 2006. [cit. 15.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.crr.cz/index.php?lssel=1|59|65>>.
12. *Centrum pro regionální rozvoj České republiky* [online]. CRR – Interreg IIIA. 2006. [cit. 19.3.2008]. Dostupné z: <<http://crr.cz/index.php?lssel=78>>.
13. *Cepol_texty* [online]. Spor o Těšínsko ve 20. letech 20. století (3.). 2004. [cit. 4.3.2008]. Dostupné z: <<http://www.cepol.stosunki.pl/textyc/c0503.htm>>.
14. *Council of Europe* [online]. Legal Affairs. 2007. [cit. 3.12.2007]. Dostupné z: <http://www.coe.int/t/e/legal_affairs/local_and_regional_democracy/areas_of_work/transformation_cooperation/euroregions/WhatIs_Euroregions.asp>.
15. *CZ – PL* [online]. OPPS ČR – PR 2007 – 2013. 2007. [cit. 29.3.2008]. Dostupné z: <<http://www.cz-pl.eu>>.
16. *EU* [online]. Euroregiony v České republice. 2004. [cit. 18.3.2008]. Dostupné z: <<http://www.eunie.euweb.cz/euroregionymapa.htm>>.
17. *Euractiv* [online]. Program Phare byl ukončen. 2007. [cit. 19.3.2008]. Dostupné z: <<http://www.euractiv.cz/strukturalni-politika/clanek/program-phare-byl-ukonen>>.
18. *EUREGIO Weinviertel-Südmähren-Westslowakei* [online]. Region v přehledu. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <http://www.euregio-weinviertel.org/index.htm?dieregion/index_cz.htm>.
19. *Euroregion Egrensis – Sdružení obcí a měst* [online]. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <http://www.euregio-egrensis.org/interreg_aktualne.html>.
20. *Euroregion Elbe/Labe* [online]. Všeobecné informace. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.euroregion-labe.cz/cz/eel-vi.asp>>.
21. *Euroregion Glacensis* [online]. Základní informace. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.euro-glacensis.cz/new/index.html>>.

22. *Euroregion Krušnohoří* [online]. Stanovy. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://euroregion.pons.cz/index.php?content=page&id=1>>.
23. *Euroregion Nisse-Nisa-Nysa* [online]. Aktuality. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.nisse-nisa-nysa.org/index2.html?lang=cz>>.
24. *Euroregion Praděd* [online]. Vznik Euroregionu Praděd. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.europraded.cz/?show=uvodem>>.
25. *Euroregion Silesia* [online]. O euroregionu. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.euroregion-silesia.cz/index2.php?menu=2&file=data/euroregion/historie>>.
26. *Euroregion Silva Nortica* [online]. O nás. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.ersn.cz/>>.
27. *Euroregion Śląsk Cieszyński* [online]. O nas – organizacja. 2008. [cit. 29.3.2008]. Dostupné z: <<http://www.euroregion.olza.pl/index2/organizacja.php>>.
28. *Euroregion Śląsk Cieszyński* [online]. Podstawowe informacje o Euroregionie. 2008. [cit. 1.4.2008]. Dostupné z: <<http://www.euroregion.olza.pl/index2/index.php>>.
29. *Euroregion Šumava* [online]. Stanovy. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.euregio.cz/euregio/index.php?page=32&lag=&lang=cz&r=22>>.
30. *Euroregion Těšínské Slezsko* [on-line]. Fond mikroprojektů v rámci programu Iniciativy Společenství INTERREG IIIA. 2008. [cit. 29.3.2008]. Dostupné z: <<http://euroregion.inforeg.cz/fond.php>>.
31. *Euroregion Těšínské Slezsko* [online]. Operační program přeshraniční spolupráce CZ-PL 2007 – 2013. 2008. [cit. 29.3.2008]. Dostupné z: <<http://euroregion.inforeg.cz/fond.php?page=fond1>>.
32. *Euroregion Těšínské-Slezsko* [online]. Základní informace. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://euroregion.inforeg.cz/info.htm>>.
33. *Fondy Evropské unie* [online]. OP Přeshraniční spolupráce ČR – Polsko. 2007. [cit. 28.3.2008]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/op-preshranicni-spoluprace-cr-polsko>>.
34. *Fondy Evropské unie* [online]. Phare. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/regionalni-politika/phare>>.

35. *Institut umění* [online]. Interreg III. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.institutumeni.cz/index.php?cmd=page&id=590>>.
36. *Interreg IIIA* [online]. O fondu mikroprojektů. 2005. [cit. 28.3.2008]. Dostupné z: <http://www.interreg3a.cz/index.php?cmd=page&type=1&id=50&lang=cs&parent_id=31>.
37. *ISAP – Informační systém pro aproximaci práva* [online]. Evropská charta hraničních a přeshraničních regionů. 2006. [cit. 3.4.2008]. Dostupné z: <<http://isap.vlada.cz/dul/cesty.nsf/0/a1dc8b478976c2e5802566d7004d532f?OpenDocument>>.
38. *KS-SCH* [online]. Základní informace o KS-SCH. 2004. [cit. 5.4.2008]. Dostupné z: <http://www.ks-sch.cz/o_nas.html>.
39. *Regionální informační systém* [online]. Euroregion Těšínské Slezsko. 2005. [cit. 4.3.2008]. Dostupné z: <http://www.risy.cz/euroregion_tesinske_slezsko_cz>.
40. *Slezská církev evangelická a.v.* [online]. Kdo jsme. 2007. [cit. 5.4.2008]. Dostupné z: <<http://www.sceav.cz>>.
41. *Stránky EUROREGIONU Beskydy* [online]. Euroregion. 2007. [cit. 11.12.2007]. Dostupné z: <<http://www.euroregion-beskydy.cz/euroregion/index.php>>.
42. *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. Globalizace. 2008. [cit. 26.3.2008]. Dostupné z: <<http://encyklopedie.seznam.cz/heslo/129791-globalizace>>.

Seznam zkratek

AEBR	Association of European Border Regions Asociace evropských hraničních regionů
CIP	Community Initiative Programme Program Iniciativy Společenství
ČR	Česká republika
ERDF	European Region Development Fund Evropský fond regionálního rozvoje
EU	Evropská unie
EUR	Euro
FMP	Fond mikroprojektů
HRAT	Hospodářská a rozvojová agentura Třinecka
IPA	Instrument for Pre-Accession Assistance Nástroj předvstupní pomoci
KS-SCH	Křesťanské společenství – Społeczność Chrześcijańska
OPPS	Operační program přeshraniční spolupráce
Phare CBC	Phare Cross Border Cooperation Programme
PL	Polská republika
RŘV	Regionální řídicí výbor
SCEAV	Slezská církev evangelická augsburského vyznání
SFMP	Společný fond malých projektů

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Prohlašuji, že

- byl(a) jsem seznámen(a) s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo,
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně ke své vnitřní potřebě bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3),
- souhlasím s tím, že jeden výtisk bakalářské práce bude uložen v Ústřední knihovně VŠB-TUO k prezenčnímu nahlédnutí a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že údaje o bakalářské práci, obsažené v Záznamu o závěrečné práci, umístěném v příloze mé bakalářské práce, budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO,
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona,
- bylo sjednáno, že užít své dílo – bakalářskou práci nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 24. dubna 2008

.....
jméno a příjmení studenta

Adresa trvalého pobytu studenta:

Habrová 383/1

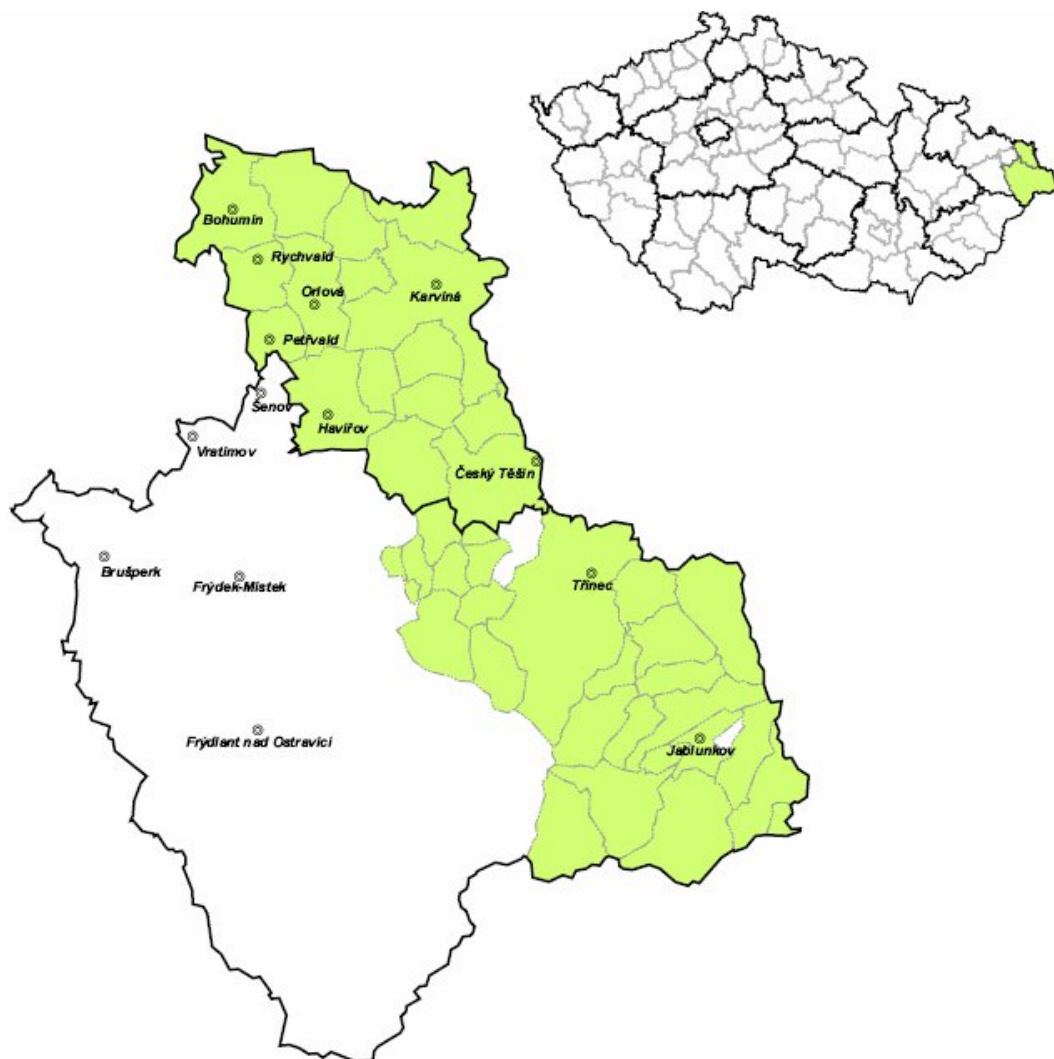
739 61 Třinec

Seznam příloh

Příloha č. 1	Euroregion Těšínské Slezsko
Příloha č. 2	Přehled dat a míst jednotlivých setkání přípravného výboru a programové sekce
Příloha č. 3	Seznam seminářů a workshopů
Příloha č. 4	Program tábora

Příloha č. 1

Euroregion Těšínské Slezsko

Zdroj: [http://www2.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/t/7B002825BB/\\$File/13720510.pdf](http://www2.czso.cz/csu/2005edicniplan.nsf/t/7B002825BB/$File/13720510.pdf)

Příloha č. 2

Přehled dat a míst jednotlivých setkání přípravného výboru a programové sekce

Přípravný výbor		Programová sekce	
Datum	Místo	Datum	Místo
5.10.2005	Český Těšín	28.9.2005	Třinec
2.11.2005	Český Těšín	19.10.2005	Vělopolí
7.12.2005	Český Těšín	10.11.2005	Český Těšín
25.1.2006	Český Těšín	14.12.2005	Komorní Lhotka
22.2.2006	Český Těšín	10.1.2006	Třinec
15.3.2006	Český Těšín	2.2.2006	Vělopolí
19.4.2006	Český Těšín	7.3.2006	Český Těšín
8.5.2006	Smilovice	6.4.2006	Třanovice
8.6.2006	Český Těšín	4.5.2006	Třinec
3.7.2006	Český Těšín	23.5.2006	Třinec
22.7.2006	Smilovice	15.6.2006	Vělopolí
8.8.2006	Smilovice	11.7.2006	Třinec

Zdroj: Interní materiály KS-SCH, Závěrečná zpráva o realizaci projektu

Příloha č. 3

Seznam seminářů a workshopů

1. Může utrpení přinést něco dobrého? – Pavel Smilek
2. Proč nekrademe, ale jíme vepřové? (jak chápat Starý zákon) – Pavel Smilek
3. Už mi láska není dvacet let (seminář pro manželské páry) – Jay a Jodi Marcumovi
4. Jeho rodiče se rozvádějí... – Jay Marcum
5. Co dělá chlapce chlapem? – Jiří Kaleta
6. Za co stojím? A kdo jsem? – David Javornický
7. Nástrahy života (seminář pro dívky) – Klára Steigerová
8. O přátelství v církvi – Tomáš Řehák
9. O svatosti, odvaze a čistotě – Tomáš Řehák
10. Recept na dobrý vztah – Roger a Robin Harshovi
11. Misie – pro každou generaci, pro každý národ – Roger a Robin Harshovi
12. Klamy reklamy – Marek Moškoř
13. Reklamní cooltura – řekni mi, co nosíš, a já ti povím, jaký jsi – Marek Moškoř
14. Naše duchovní realita – Mirosław Kulec (seminář v polštině)
15. Proč je tolik denominací, srovnání hlavních protestantských směrů – Pavel Steiger
16. Nutnost Boha aneb otázky skeptiků – Pavel Steiger
17. Laciné křesťanství – Aleš Hejlek
18. Mohu mít jistotu, že budu v nebi? – Aleš Hejlek
19. Prožitky blízké smrti – Štěpán Rucki
20. Více věrnosti – Samuel Hans Queck
21. Více síly – Samuel Hans Queck
22. Boží plán s Izraelem, mesiánské hnutí v Izraeli a Německu – Samuel Hans Queck
23. Židovské tance – Petra Morávková
24. Praktická služba vyvolenému národu – Maria a Gustaw Muszkietovi
25. Pěvecký workshop – Ola Slawik
26. Workshop slepeckého písma – Eduard Mitreğa
27. Workshop breaku – Wessani
28. Workshop fimo – Ditte Plesner Petersen a kol.
29. Kytarový workshop – Marek Říčan

Zdroj: Závěrečná zpráva o realizaci projektu, Interní materiály KS-SCH

Příloha č. 4

Program tábora

	Dopolední program	Semináře 11.00- 12.30	Workshopy Semináře 14.00-15.45	Evangelizace a přednášky 16.30-18.30	Večerní program 20.00-22.00
So 22. 7.	13.00 Registrace 17.00 Rozdělení do skupinek			19.00 Zahájení Frýdlantští dramatici (CZ)	
Ne 23. 7.	9.00-11.00 Bohoslužby (Stanislav Piętak)	1, 3, 12	Two for Life (USA) koncert	„O misii“ (Michael Brandt)	Prezentace „Exit 316“ Ron Kenoly (USA)
Po 24. 7.	9.15-10.45 Semináře 2, 4, 13, 18	Koncert Wessani (CZ)	25, 26, 27, 28, 29	15.30-17.30 Skupinky	Evangelizace „Jednat jako člověk“ (Michael Brandt)
Út 25. 7.	10.00-11.00 Přednáška „Hodnoty, které pomíjejí“ (Aleš Hejlek)	10, 14, 15, 17, 19	23, 25, 26, 27, 28	„Být oddělen pro Ježíše“ (Michael Brandt)	Mate.o (PL)
St 26. 7.	9.15-12.30 Sportovní aktivity		22, 25, 29	„Osobní odpověď na veřejnou otázku“ (Michael Brandt)	Večer s nevšedními hosty – M. Kulec (PL), J. & J. Marcumovi (USA)
Čt 27. 7.	10.00-11.00 Přednáška „Hodnoty, které přetrvají“ (David Javornický)	5, 11, 16, 20	24, 25, 26, 28, 29	„Žít pro Ježíše“ (Michael Brandt)	Good omens (SK) Film „Horolezec“
Pá 28. 7.	8.45-10.15 Skupinky	6, 7, 8, 21	9, 25, 28	„Čekání na Ježíše“ (Michael Brandt)	Slezský umělecký večer
So 29. 7.	Ukončení 9.00				

Zdroj: Závěrečná zpráva o realizaci projektu, Interní materiály KS-SCH